

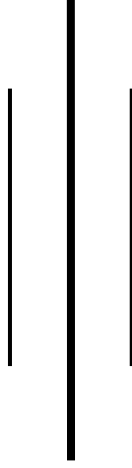
डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन

२०७६

डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र स्थापनाका लागि
सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन

२०७६

प्रतिवेदन पेश गरेको निकाय

डिलासैनी गाउँपालिका
डिलासैनी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
डिलासैनी, बैतडी

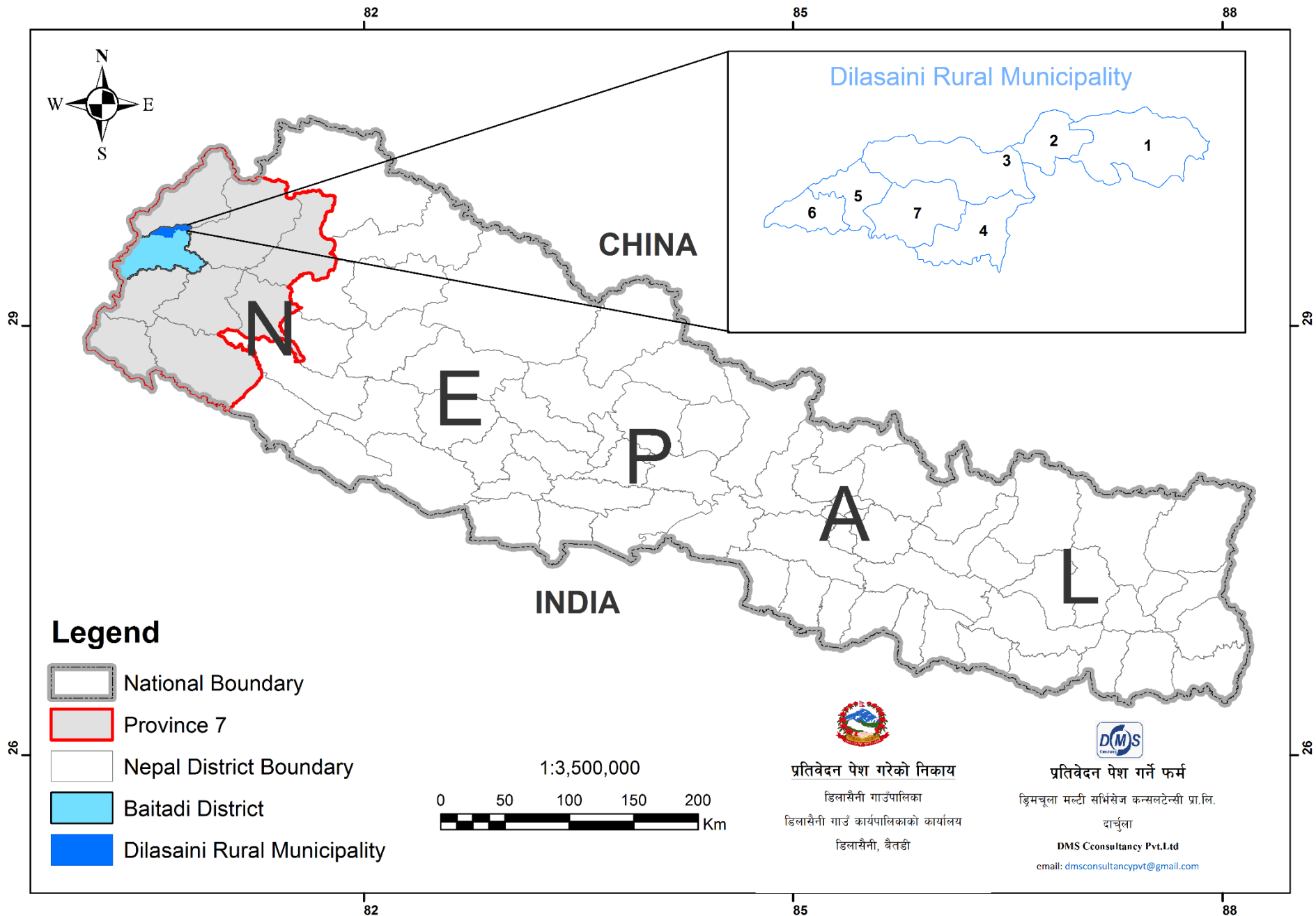
प्रतिवेदन पेश गर्ने फर्म

ड्रिमचूला मल्टी सर्भिसेज कन्सलटेन्सी प्रा.लि.
दार्चुला

DMS Cconsultancy Pvt.Ltd

email: dmsconsultancypvt@gmail.com

प्रतिवेदन पेश गरेको निकाय
 डिलासैनी गाउँपालिका
 डिलासैनी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 डिलासैनी, बैतडी

प्रतिवेदन पेश गर्ने फर्म
 डिमचूला मल्टी सर्भिसेज कन्सलटेन्सी प्रा.लि.
 दार्चुला
 DMS Consultancy Pvt.Ltd
 email: dmsconsultancyprivt@gmail.com

कृतज्ञता

डिलासैनी गाउँपालिकाको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, शान्ति सुरक्षा, प्राकृतिक जोखिम, पुर्वाधार विकासको लगायतको अवस्थाका साथै डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्रमा आम सेवाग्राहीको पहुँच सुगमताको अवस्था, वातावरणीय अवस्था समेतको अध्ययन विश्लेषणका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र स्थापनाका लागि उपयुक्त स्थान पहिचान गरी गाउँपालिका समक्ष अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्न डिलासैनी गाउँपालिका र यस ड्रिमचुला मल्टी सर्भिसेज कन्सल्टेन्सी (DMSC) प्रा.लि.दार्चुला विच भएको सम्झौता अनुसार अध्ययन कार्य सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ ।

यो अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्नमा संलग्न हुनु हुने विषय विज्ञहरु जियोमेटिक्स इन्जिनियर/जिआइएस एक्सपर्ट श्री उत्तम पुडासैनी, स्टेटिस्टिकल एनालिष्ट श्री मदन आर्चाय, जियोमेटिक्स इन्जिनियर/जिआइएस एक्सपर्ट श्री प्रदीप ज्ञवाली, सोसियल रिसर्च एण्ड डाटाएनालिष्ट श्री नीलम थापा मगर, सिभिल इन्जिनियर श्री इश्वर पन्तलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । अध्ययन कार्यमा सहयोग गर्नु हुने डिलासैनी गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री उकेन्द्र बहादुर बोहराज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री चन्द्र देव जोशीज्यू, सबै वडाका वडा अध्यक्षज्यूहरु, वडा सचिवज्यूहरुमा विशेष आभार प्रकट गर्दछु । स्थलगत सूचना संकलन गर्न सहयोग गर्नु हुने श्री भवान सिंह धामीज्यू, देवेन्द्र सिंह धामीज्यूका साथै डिलासैनी गाउँपालिकाका कर्मचारी मित्रहरु, विभिन्न सूचना उपलब्ध गराउनु हुने स्थानीय बुद्धिजीवी लगायत तथ्यांक तथा नक्शा उपलब्ध गराउन सहयोग गर्नु हुने सम्बद्ध निकाय लगायत लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्तमा यस अध्ययन प्रतिवेदनले डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र छनौट कार्यमा गाउँपालिकालाई प्राविधिक सहयोग पुर्याउने अपेक्षा गरिएको छ ।

धन्यवाद ।

बिस्ना धामी

कार्यकारी निर्देशक

ड्रिमचुला मल्टी सर्भिसेज कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.

(DMS Consultancy Pvt. Ltd.)

दार्चुला

Email: dmsconsultancyprivt@gmail.com

२०७६, मंसीर

विषय सूचि

अध्याय १: परिचय	1
१.१. पृष्ठभूमि	1
१.२. उद्देश्य	2
१.३. कार्य क्षेत्र	2
अध्याय २: सैद्धान्तिक पृष्ठभूमि	4
अध्याय ३: अध्ययन विधि	6
३.१. अध्ययन तथा तयारी	6
३.२. तथ्यांक संकलन	7
३.३. तथ्यांक प्रशोधन	8
३.४. Multicriteria विश्लेषण र स्थान छनौट	8
अध्याय ४: परिणाम	10
४.१. सम्पूर्ण गाउँपालिका तह	10
४.१.१. सडक	10
४.१.२. पानीको श्रोतका आधारमा	11
४.१.३. बसोबास क्षेत्रका आधारमा	12
४.१.४. भिरालो जमिनका आधारमा	13
४.१.५. उचाईका आधारमा	14
४.१.६. जमिनको प्रयोगका आधारमा	15
४.१.७. Final Suitability Map	17
४.२. वडाका आधारमा सम्भाव्यता अध्ययन	19
वडा नं. १.	19
वडा नं. २.	19
वडा नं. ३.	19
वडा नं. ४.	20
वडा नं. ५.	20
वडा नं. ६.	21

वडा नं. ७	21
अध्याय ५: Validation.....	22
अध्याय ६ : अध्ययनको सीमा.....	23
अध्याय ७ :निष्कर्ष.....	24
अनुसुची १ : MCDA मा प्रयोग गरिएका मापदण्डहरू	26
क. सडक बाटोहरू	26
ख. पानीको श्रोतहरू.....	27
घ. भिरालो जमिन.....	28
ङ. भूमिको प्रयोग.....	28
च. उचाई.....	28
अनुसुची २ : माइनुट.....	30
अनुसुची ३ :सर्वेमा लिएका केहि तस्वीरहरू	40

List of Figures

Figure 1: अध्ययन क्षेत्र, डिलासैनी गाउँपालिका.....	3
Figure 2: मुख्य सडकका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा	10
Figure 3: गोरेटो बाटोका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा.....	11
Figure 4: पानीको स्रोतका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा.....	12
Figure 5: वस्तिका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा	13
Figure 6: भिरालो जमिनको आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा	14
Figure 7: जमिनको प्रयोगका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा	16
Figure 8 : Final suitability map	17
Figure 9: डिलासैनी गाउँपालिका केन्द्र स्थापनाका लागि सम्भावित क्षेत्रहरु.....	18
Figure 10 : Google Earth Overlay नक्सा.....	22

संक्षिप्त रूप र शब्दावली

DEM	Digital Elevation Model
DSS	Systems for Decision Making
GIS	Geographic Information System
MCDA	Multi- Criteria Decision Making
MCDM	Method for Multi-Criteria Decision Making

अध्याय १: परिचय

१.१. पृष्ठभूमि

जी.आई.एस.(GIS) एक आधुनिक र अत्याधिक कुशल कम्प्युटरमा आधारित उपकरण र Data Base प्रबन्धन प्रणाली हो जसले डाटा संचय, पुनःप्राप्ति, अपडेट गर्ने, विश्लेषण गर्ने र विषयगत तहहरूमा परिभाषित स्थानिक डाटाको उत्पादन गर्दछ। राम्रोसँग डिजाइन गरिएको GIS ले डाटाको एकीकरणको लागि अनुमति दिन्छ र स्थानिक सन्दर्भ डाटाको विभिन्न सेटहरू संवद्ध गर्न र हेरफेर गर्न सक्ने क्षमता छ जुन एक सामान्य सन्दर्भ प्रणालीमा भू-कोड गरिएको छ।

Geographic Information System (GIS) मा निहित बहु आयामीक सुविधासम्पन्न विश्लेषण सुविधाहरूले Multiple Criteria Analysis (MCA) द्वारा प्रमाण सहितको निर्णय निर्माण गर्न सहयोग पुर्याउँदछ। यस प्रयोजनले बैतडी जिल्लामा रहेको डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र स्थापना तथा भवन निर्माणका लागि GISमा आधारित MCDA प्रणालीद्वारा सम्भावना बोकेका स्थानहरूको पहिचान गरि उचित स्थान छनौट गर्ने उद्देश्य लिएको छ।

गाउँपालिका केन्द्र स्थापना गर्नका लागि चयन मापदण्डका आधारमा रहि क्षेत्र पहिचान तथा छनौट गर्नु सबैभन्दा उपयुक्त विधि हो। पालिकाका लागि स्थान छनौट गर्ने निर्णय भौगोलिक निर्णय पनि भएको हुँदा यो स्थानीक (Spatial) निर्णयको विषय हो। GISमा प्रयोगकर्ता मैत्री Interfaces सुविधा उपलब्ध हुँदा यस्ता विषय अब प्रायः साधारण जस्तो भैसकेको छ। GIS प्रणालीले तथ्यांक संकलन, स्टोर, प्रश्न, विश्लेषण, प्रदर्शन र भौगोलिक सुचनाहरूलाई output गर्ने जस्ता कार्यहरू गर्ने हुँदा यो स्थानीक विश्लेषण गर्ने एउटा शक्तीशाली प्रणाली हो।

यस अध्ययनको मुख्य क्षेत्र (Scope) भनेको डिलासैनी गाउँपालिकाकेन्द्र निर्माणका लागि स्थान पहिचान गर्न GIS प्रणालीको प्रयोग गरि सम्भाव्यता नक्सा को निर्माण गर्नु हो। भौगोलिक अवस्थितीको अनुगमन गर्ने कार्यमा लामो समयदेखि GIS को प्रयोग भईरहेको छ। यसले निर्माणकर्ताहरूलाई कुनै क्षेत्रको विकासको स्थिती र भावी कार्ययोजना बनाउनका लागि सहयोग गर्दछ। योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा कुनैनिश्चित क्षेत्रको भौगोलिक स्थानिक सम्पदाहरूको विश्लेषण गर्दा जमिनको प्रकार, उचाई, जमिनको उपयोग, भौगर्बिक ढाँचा जस्ता तत्वहरूले उल्लेख्य प्रभाव पार्दछन। यसर्थ, यस अध्ययनको Scope भनेको Method for Multi-Criteria Decision Making (MCDM)को प्रयोग गरेर गाउँपालिका केन्द्र स्थापना गर्न उपयुक्त रहने स्थानको नक्सातयार गराउनु हो।

गाउँपालिका केन्द्रको अवस्थिती सम्पूर्ण पालिकाबासीका लागि महत्वको विषय हो। यहाँ हरेक व्यक्तिले निजी, व्यवसायीक, प्रशासनिक, कानुनी देखि लिएर हरेक विषयका लागि सम्पर्क गर्नुपर्ने हुन्छ। यसकारण यो केन्द्र पहुँचयोग्य र सुविधासम्पन्न हुनुका साथसाथै यसले भविष्यमा आईपर्ने सम्भावित जोखिम, चुनौतीहरूलाई पनि सामना गर्नसक्ने हिसावले केन्द्रको स्थापना गर्नु आवश्यक छ। पालिका केन्द्र स्थापनापूर्व निर्णय गर्दा उठान गर्नुपर्ने विषयहरू :

१. उक्त स्थान सबै पालिकाबासीका लागि पायक स्थानमा पर्छ वा पर्दैन ?
२. भौगोलिक रूपमा उचित स्थानमा छ कि छैन ? वातावरणीय र भौगोलिक सुगमताका विषय।
३. सडक, बिद्युत, टेलिफोन सेवा, ईन्टरनेट जस्ता भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था छ कि छैन ?
३. भौगोलिक जोखिमयुक्त स्थानमा छ कि ?
४. त्यस स्थानमा पालिका केन्द्र रहँदा के सम्पूर्ण पालिकाबासीको सहयोग र समर्थन रहन्छ ?

माथीका प्रश्नहरूको व्यवस्थित ढंगले नतिजा संकलन गरि सान्दर्भिक विश्लेषण गरेर मात्र पालिका केन्द्रको स्थापना गर्नु उचित हुन्छ। यसर्थ विभिन्न भौगोलिक पक्षहरूलाई मापदण्ड बनाएर वैज्ञानिक र नविन अध्ययन विधिहरूको प्रयोग गरि डिलासैनी गाउँपालिकाका सबै क्षेत्रको अध्ययन पश्चात यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ।

१.२. उद्देश्य

यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य भनेको GIS प्रविधिद्वारा डिलासैनी गाउँपालिका कार्यालयका लागि उपयुक्त स्थान छनौट गर्नु हो ।

त्यस्तै यस अध्ययनको सहायक उद्देश्यहरु निम्नानुसार छन :

- डिलासैनी गाउँपालिकामा (सबै वडामा) रहेका सामाजिक, आर्थिक र भौतिक संरचनाहरुको पहिचान गर्नु ।
- भौतिक संरचनाहरुको वडा प्रोफाइल नक्सातयार गर्ने ।

१.३. कार्य क्षेत्र

डिलासैनी गाउँपालिका नेपालको सुदूर पश्चिम प्रदेशको महाकाली अञ्चल अन्तर्गत पर्ने बैतडी जिल्लाको उत्तर पश्चिम भागमा अवस्थित छ । संघीय मामिला तथा स्थानीय विकासमन्त्रालयलेस्थानीय तह लागु गर्दा बैतडी जिल्लाका साविकका कोटपेटरा, रुद्रेश्वर, मठैराज, डिलासैनी रगोकुलेश्वर गाउँ विकास समितिहरुलाई समावेश गरि यस डिलासैनी गाउँपालिका बनाइएको हो । यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १२५.२८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने जम्मा जनसंख्या २२,९२४(२०११ Census)रहेको छ। यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा बझाङ जिल्लाको बुडल, उत्तरमा दार्चुला जिल्लाको शैल्यशिखर नगरपालिका, उत्तर पूर्वमा दार्चुला जिल्लाको मार्मा गाउँ पालिका, दक्षिणमा बैतडी जिल्लाको पुर्चोडी नगरपालिका, दक्षिण पश्चिममा बैतडी जिल्लाको दोगडा केदार गाउँपालिका र उत्तर पश्चिममा दार्चुला जिल्लाको लेकम गाउँपालिका सम्म फैलिएको छ ।

डीलासैनी गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं	नयाँवडा	समावेशगाविस / नगरपालिका	जनसंख्या	क्षेत्रफल(वर्गकि.मी)
१	१	कोटपेटरा(१-५)	३३४४	२९.१२
२	२	कोटपेटरा(६-९)	३०९६	११.१२
३	३	रुद्रेश्वर(१-९)	३७१२	२८.७३
४	४	मठैराज(१-९)	३००४	१७.३५
५	५	डीलासैनी (१-३)रगोकुलेश्वर(७-९)	३६३५	११.०२
६	६	गोकुलेश्वर(१-६)	२५५४	९.५
७	७	डिलासैनी(४-९)	३५७९	१८.४४
	जम्मा		२२९२४	१२५.२८

अध्ययन क्षेत्रलाई तल नक्सामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

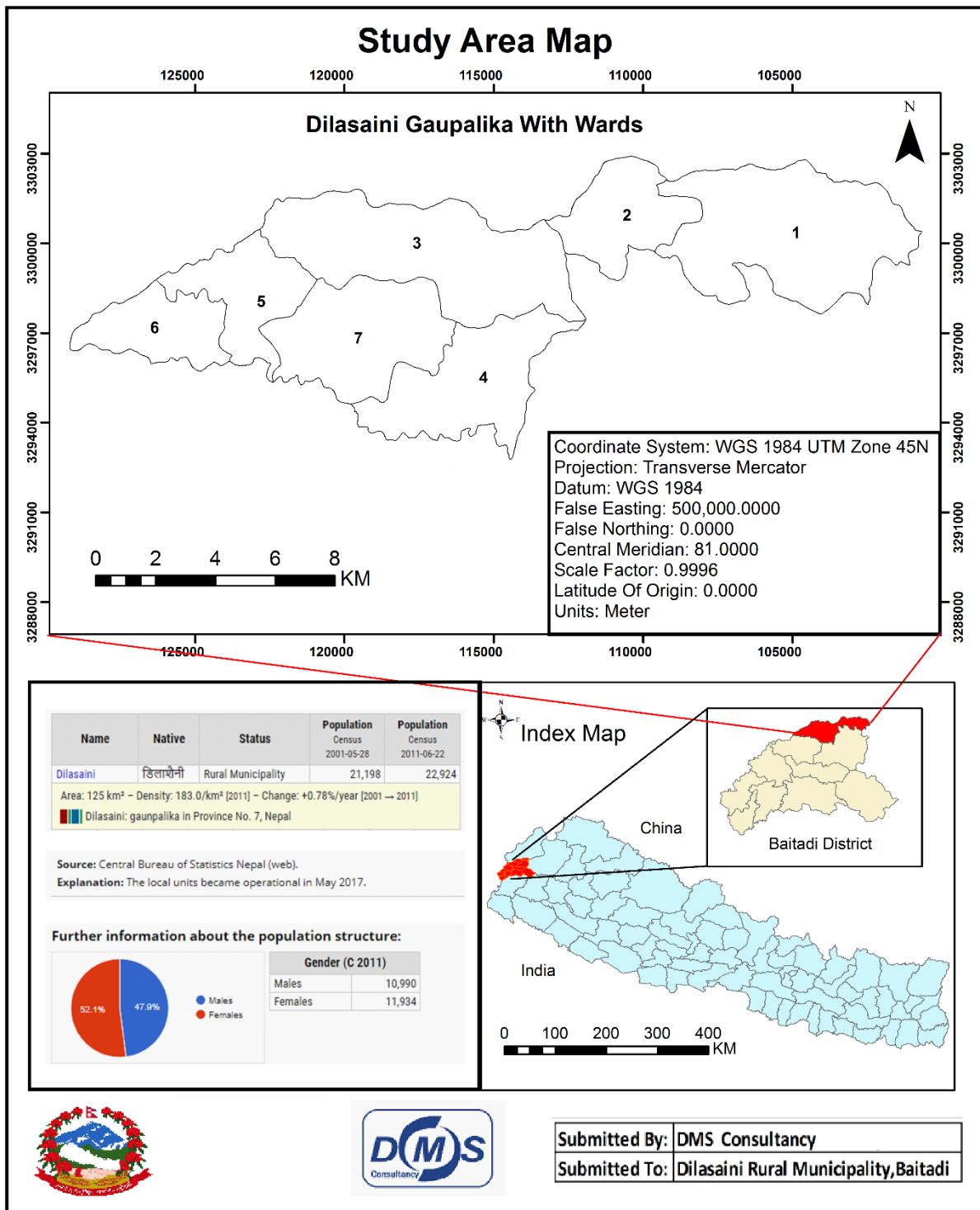
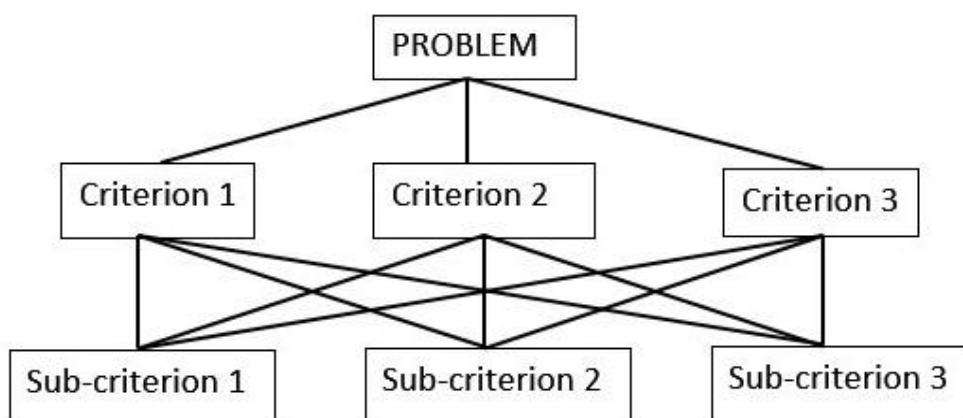

Figure 1: अध्ययन क्षेत्र, डिलासैनी गाउँपालिका

अध्याय २: सैद्धान्तिक पृष्ठभूमि

सम्भाव्यता विश्लेषण एउटा निश्चित क्षेत्रका लागि उपयुक्तता निर्धारण गर्न प्रयोग गरिने GIS मा आधारित प्रकृया हो । छनौट गरेका स्थानहरूमध्ये Individually Weighted Criteria बाट प्राप्त भएका आधारमा सबैभन्दा उपयुक्त स्थानको चयन गर्ने सुविधा यस विश्लेषणले प्रदान गर्दछ । सम्भाव्यताको निर्धारण व्यवस्थित तरिकामा विश्लेषण गर्न विभिन्न मापदण्डहरू जस्तै : जमिनको भिरालोपन, सडक, पानीको श्रोत, उचाई आदि कुराहरूको विश्लेषण गरिन्छ । यस प्रकृत्यामा Inputs का रूपमा माथी उल्लेखित मापदण्डहरूलाई समावेश गरिएको छ र नतिजालाई अधिक र कम सम्भाव्यता बोकेका स्थानहरूलाई नक्सामा प्रदर्शन गरिएको छ । GIS Software मा रहेको Weighted Overlay Tool मार्फत Raster cell हरूलाई श्रेणीबद्ध गरि आवश्यक value प्रदान गर्न सकिन्छ । यो एउटा कम्प्युटरमा आधारित चरणबद्ध प्रकृया हो जसले तथ्यांक Calculation तथा तथ्यांक विश्लेषण गर्ने काम गर्दछ ।

MCDA Algorithm

माथीको चित्रले के जनाउदछ भने :

एउटा मापदण्डमा उत्कृष्ट देखिएका अध्ययन क्षेत्र अर्को आधारमा उत्कृष्ट नरहन सक्छन । यस अध्ययनमा धेरैवटा मापदण्डहरू रहेका हुँदा निर्णय गर्न सहज छैन । हामीले Parameters का रूपमा लिएका मापदण्ड Geo-spatial indicator रूपमा रहेका हुँदा निर्णय तर्जुमा गर्नका लागि GIS environment को प्रयोग गरिएको छ । प्राप्त भएका नतिजाहरू Google Earth image overlay मार्फत Validate गराउँदा निकै सन्तोषजनक पाईएका छन ।

अध्ययनमा प्रयोग गरिएका सैद्धान्तिक पक्षहरूका बारेमा धेरै स्रोतहरू जस्तै : किताब, वेबसाईट हरूबाट साभार गरि अध्ययनसंग सम्बन्धित केही प्राविधिक शब्दहरू र तिनका संक्षिप्त व्याख्या सहित तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

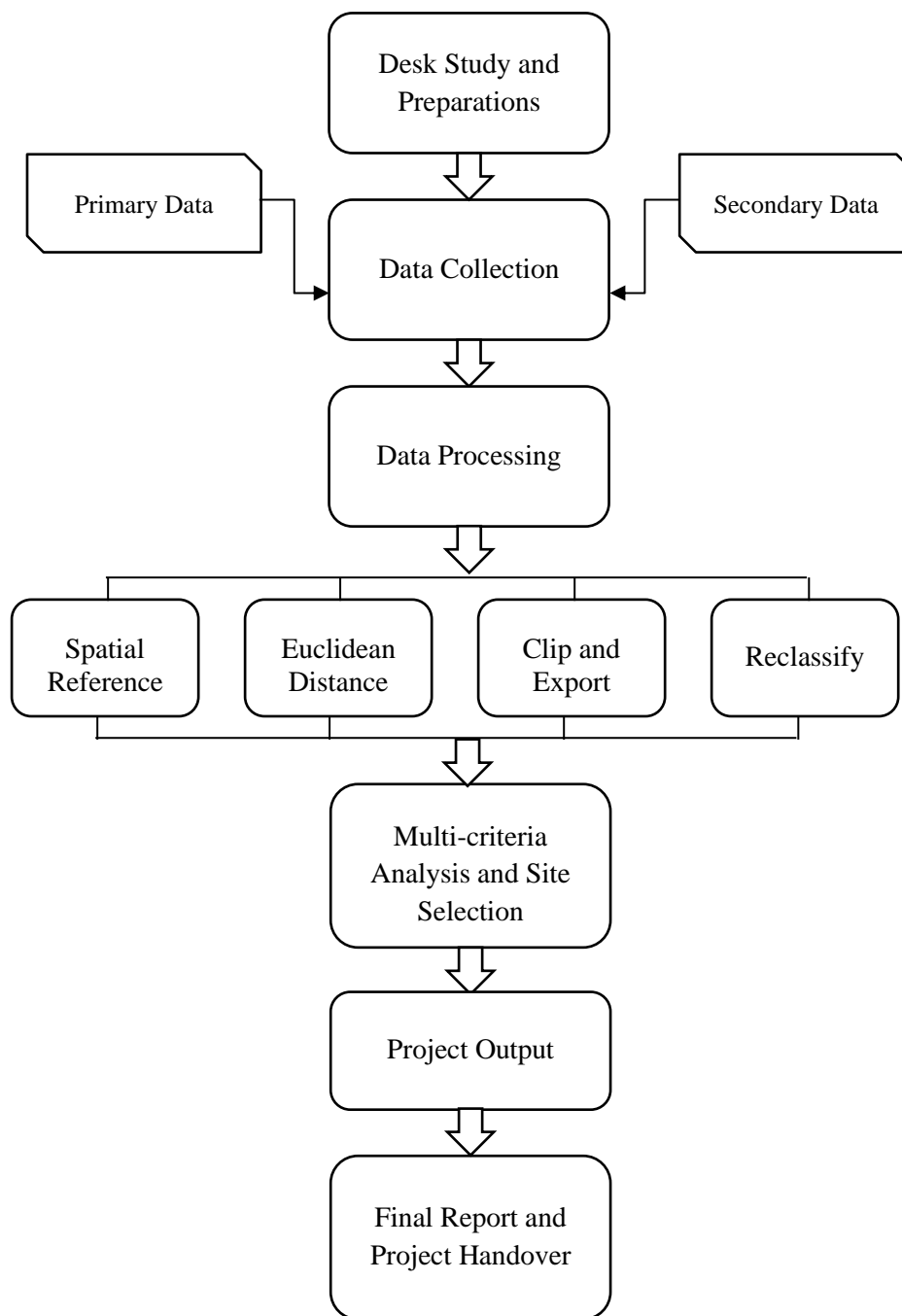
- GIS: GIS भनेको भौगोलिक तथ्यांक संकलन गर्ने, स्टोर गर्ने, एकिकृत गर्ने, हेरफेर गर्ने, विश्लेषण र प्रदर्शन गर्ने प्रणाली हो । (वातावरण विभाग (१९८७))
- सम्भाव्यता विश्लेषण (Suitability Analysis): सम्भाव्यता विश्लेषण एउटा GIS मा आधारित सम्भाव्यता निर्धारण गर्नका लागि प्रयोग गरिने प्रकृया हो । यस प्रकृयाबाट विशेष प्रयोजनका

लागि देखाइएका स्थानहरु (भूमि)मा सबैभन्दा उत्कृष्ट स्थान जस्तै : भवन निर्माण स्थान जस्ता कुराहरुकोनिर्धारण गर्ने गरिन्छ ।

- DEM : Digital Elevation Model भनेको एउटा Bare-Earth Raster Grid हो जुन vertical datum मा देखिन्छ । DEM भन्नाले Terrain's surface बाट साधारणतया ग्रहहरु(पृथ्वी सहित), चन्द्रमा वा asteroid का बारेमा सिर्जना गरिएका terrain elevation data को digital model वा 3D representation हो ।
- Clip: Clip भनेको आवश्यक सिमाना मात्र छनौट गर्ने प्रणाली हो । clip गर्ने सुविधाले ठुलो क्षेत्रबाट आवश्यक क्षेत्रलाई मात्र छनौट गर्ने काम गर्दछ ।
- Buffer : Buffer भनेको कुनै एउटा निश्चित बिन्दुबाट निर्धारित दुरीसम्म क्षेत्रफललाई लिने प्रकृया हो । यसमा point, line र polygons जस्ता सुविधाहरु पर्दछन ।
- Euclidean Distance: Euclidean distance प्रकृयाले प्रत्येक Cell को स्रोतसंग वा स्रोतको समुहसंगको सम्बन्धलाई straight-line distance का आधारमा व्याख्या गर्ने गर्दछ ।
- Reclassification: यो GIS मा प्रयोग हुने प्रकृया हो । यसलाई Encoding पनि भन्ने गरिन्छ । फरक फरक एकाईमा रहेका दुईवटा तहका तथ्यांकहरुलाई एकआपसमा सामेल गराउन नमिल्ने हुदा तथ्यांकलाई एकै एकाईमा ल्याउन मिल्ने गरि Reclassified गर्नुपर्दछ ।
- Weighted Overlay: यो एउटा पद्धति हो जसले कैयन Raster हरुलाई समान मात्राको प्रयोग गरि overlay गर्दछ र प्रत्येकलाई सो को महत्वका आधारमा Weights निर्धारण गर्दछ ।
- Majority Filter: यो एउटा प्रकृया हो जसले Cells लाई Raster base मिल्दोजुल्दो cell हरुमा प्रतिस्थापन गर्दछ ।
- Model Builder: ArcGIS मा भएको यस सुविधाले Geo Processing Models तयार गर्नका लागि सहयोग गर्दछ ।

अध्याय ३: अध्ययन विधि

यस परियोजनामा प्राथमिक र द्वितीय दुबै प्रकारका तथ्यांकहरूको संकलन गरी Multi Criteria Decision analysis गरिएको छ । जसका लागि लागु गरिएका विधि निम्नानुसार रहेका छन् ।

३.१. अध्ययन तथा तयारी

सम्भाव्यता अध्ययनका गर्नका लागि हामीले विभिन्न सम्बन्धित प्रतिवेदन/लेखहरू अध्ययनगरेर यस विश्लेषणका लागि उपयुक्त हुने मापदण्डहरू छनौट गरिएको थियो । केन्द्र राख्नका लागि आवश्यक

सहयोगका लागि पालिकाकार्यालयसंग सम्पर्क गरेर स्थल भ्रमणको मिति र कार्यशालाका लागि मिति सुनिश्चित गरिएको थियो । जसका लागि ४ जनाको विज्ञ टोली गठन गरियो जसमा भौतिक, सामाजिक, आर्थिक तथ्यांकसंकलक सहित टोली प्रमुख भएर प्रत्येक वडामा स्थान भ्रमण गरिएको छ ।

सम्भाव्यता अध्ययनका लागि ७ वटा प्रमुख मापदण्ड हरुलाई मुख्य आधार बनाई विश्लेषण गरिएको छ । जसमध्ये सडक सञ्जाल देखिको दुरी, पानीका स्रोतदेखीको दुरी, बस्ति देखिको दुरी, जमिनको वनावट, जमिनको उचाई, जमिनको उपयोग जस्ता मापदण्डहरुलाई विभिन्न श्रेणीमा निम्नानुसार वर्गिकरण गरिएको छ ।

१ = संभावना रहित

२ = मध्यम

३ = सामान्य

४ = राम्रो

५ = उत्कृष्ट

माथी उल्लेखित ६ वटा मापदण्डहरुको विस्तृत विवरणहरुलाई अनुशुची १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रतिबन्धित पक्षहरु :

Multi Criteria Decision Analysis (MCDA) मा नलिइएका विषयहरुनै प्रतिबन्धित पक्षहरु हुन :

- पहिरो, बाढी, जोखिमयुक्त स्थानहरुलाई पालिका केन्द्र स्थापनाका लागि अनुपयुक्त स्थानका रूपमा लिईएको छ ।
- Dumping site क्षेत्र ।
- खोला र खोलाका किनारमा रहेका क्षेत्रहरु ।

तयारी चरणको अन्त्यमा यस परियोजना अघाडी वढाउने कार्ययोजना र स्थान छनौट गर्ने विधि सुनिश्चित गरियो ।

३.२. तथ्यांक संकलन

यस सम्भाव्यता अध्ययन अर्न्तगत प्राथमिक तथा द्वितीयक दुवै तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।

- प्राथमिक तथ्यांक : यसका लागि प्रत्येक वडा कार्यालयहरु संग अर्न्तकृया गरेर, स्थल भ्रमण गरि मोवाईल GSP द्वारा गोरेटो बाटो अनि आवश्यक पानीको स्रोतहरुका बारेमा सूचना संकलन गरिएको छ ।(विस्तृत स्थल भ्रमणको तालिका अनुसुचीमा राखिएको छ)
स्थल भ्रमणको क्रममा हामीले वडा कार्यालयहरु संग पनि अर्न्तकृया गरेर उहाँहरुको धारणा बुझ्ने प्रयत्न गरिएको छ ।
- द्वितीय तथ्यांक : यस अर्न्तगत मुख्य सडक तथ्यांक, पानीको स्रोतको तथ्यांक, बस्ति क्षेत्र, भिरालो जमिन, उचाई, जमिनको प्रयोग आदिका बारेमा संकलन गरिएका तथ्यांकहरु पर्दछन । जुन सर्वेक्षण प्रतिवेदनबाट लिएको छ ।

विभिन्न सन्दर्भ सामाग्रीको अध्ययन तथा सम्बन्धित पक्षहरूसंग सम्पर्क गरेपश्चात यस अध्ययन अर्न्तगत केन्द्र छनौटका लागि निम्नलिखित ७ वटा मापदण्ड तथा उत्कृष्टता श्रेणीको छनौट गरिएको थियो ।

मापदण्ड	उत्कृष्ट सम्भाव्यता क्षेत्र
सडक संजाल	मुख्य सडक - ५०० मिटर नजिक रहेका क्षेत्र गोरटो बाटो - ४०० मिटर नजिक रहेका क्षेत्र
पानीको श्रोत	५०० मिटर नजिक रहेका क्षेत्र
बसोबास क्षेत्र	३०० मिटर भित्र रहेका क्षेत्र
भिरालो	<१० भन्दा मुनि रहेका क्षेत्र
उचाई	<१००० भन्दा मुनि रहेका क्षेत्र
भूमिको प्रयोग	बसोबास क्षेत्र, पानीको मुहान, कृषियोग्य जमिन, बाँझो जमिन, जंगल, बगैँचा ।

३.३. तथ्यांक प्रशोधन

यसरी विभिन्न स्रोतहरूबाट संकलन गरिएको तथ्यांकहरूलाई पहिलो चरणमा तथ्यांक प्रशोधन गरेर मानकीकरण (Standarize) गरियो । तथ्यांक प्रशोधन तथा नक्सांकन कार्यमा मुख्यतया निम्नलिखित कार्यहरू गरियो ।

- Assigning Spatial References System: यसका लागि सबै तथ्यांकहरूमा WGS1984:UTM Zone 45 प्रणालीको प्रयोग गरिएको छ । यो प्रणालीलाई विश्वभरिनै तथ्यांक संकलन र विश्लेषणका लागि आधार मानिने गरिएको छ ।
- Euclidean Distance: GIS मा Euclidean Distance tool को प्रयोग गरि गोरटो बाटो, प्राथमिक सडक, खोला, वस्तिआदिको Raster Buffer तयार गरिएको छ ।
- Clip and Export: डिलासैनी गाउँपालिकाकोअध्ययनका लागि छानिएका मापदण्डहरूका आधारमा सबै तथ्यांकहरूलाई Clip गरेर एउटा छुट्टै फाईल तयार गरिएको छ ।
- Reclassify: नयाँ raster value प्रदान गर्ने : Reclassification भनेको अध्ययनका विषयहरूलाई एउटा मानक स्तरमा ल्याउने प्रकृया हो । यसमा सबै तथ्यांकहरूलाई १, २, ३, ४ र ५ स्तरमा राखेर Reclassify गरिएको छ ।

३.४. Multicriteria विश्लेषण र स्थान छनौट

यसमा Multi criteria अर्न्तगत सर्वप्रथम Reclassification बाट प्राप्त सबै परिणामहरूलाई निश्चित Weight प्रदान गरिएको छ ।

GIS मा आधारित MCDA ले निर्णय गर्नका लागि आवश्यक सुचनाहरूलाई प्राप्त गर्न भौगोलिक तथ्यांक र उचित निर्णय (निर्णयकर्ताको प्रथमिकताका) लाई रुपान्तरण र संयोजन गर्न प्रकृयाका रुपमा लिन

सकिन्छ । GIS विश्लेषण अर्न्तगत Mathematical algorithm मार्फत व्यवस्थापन र विश्लेषण गर्नका लागि MCDA को संरचना तयार गरिएको छ ।

$$S = \sum_{i=1}^6 W_i C_i$$

Where, W_i = weightage for factors (taken equal for all)

C_i = Criteria

MCDA ले निर्णय गर्दा आउने समस्याहरूलाई प्रकृया र पद्धति हरूको प्रयोगबाट व्यवस्थित गर्न र खाका बनाउन, मुल्यांकन गर्न, बैकल्पिक निर्णयहरूको प्राथमिकीकरण गर्नका लागि सहयोग पुर्याउदछ। यसै MCDA प्रकृया द्वारा डिलासैनी उपयुक्त स्थानहरू ५श्रेणीमा विभाजन गरियो जसमा उत्कृष्ट, राम्रो, सामान्य, मध्यम र सम्भावना नरहेको भनेर वर्गिकरण गरियो ।

३.५. अन्तिम प्रतिवेदन र हस्तान्तरण

यसरी माथी उल्लेखित GIS परियोजनामा आधारित MCDA प्रकृया द्वारा उपयुक्त स्थानलाई ५श्रेणीमा वर्गिकरण गरि प्रतिवेदनतयार गरिएको छ । यस प्रतिवेदनले केन्द्र कहाँ राख्दा उपयुक्त हुन्छ भन्ने कुराको बैज्ञानिक र व्यवस्थित रुपमा जानकारी गराउँदछ । यस अध्ययन अर्न्तगत GIS विश्लेषण द्वारा छनौट भएका स्थानहरूलाई Google Earth मा Overlay गरि Validation गरेपश्चात यो प्रतिवेदन डिलासैनी गाउँपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको छ ।

अध्याय ४: परिणाम

यस अध्ययनको मुख्य परिमाणहरु विभिन्न बैज्ञानिक पद्धतिको प्रयोग गरेर तयार गरिएका स्रोत नक्सा तथा उपयुक्त नक्साहरु हुन । यस अध्ययनबाट प्राप्त भएका परिणामहरुलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१. सम्पूर्ण गाउँपालिका तह

४.१.१. सडक

सडक Rating भन्नाले डीलासैनी गाउँपालिकामा अवस्थित मुख्य सडक सञ्जालको buffer सिर्जना गरि तयार पारिएका नक्सालाई जनाउँदछ । तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डीलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ । त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ । फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ । पहेलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

यसरी तयार पारिएको नक्सामा मुख्य सडक वा गाडी चल्ने बाटोलाई मापदण्ड बनाएर हेर्दा वडा नं. ३ मा उत्कृष्ट रहेको देखियो भने अन्य वडामा मध्यम रहेको पाईयो । यसरी सडकलाई आधार मानेर हेर्दा ३ नं. वडामा बढि सम्भावना भएको पाइयो।

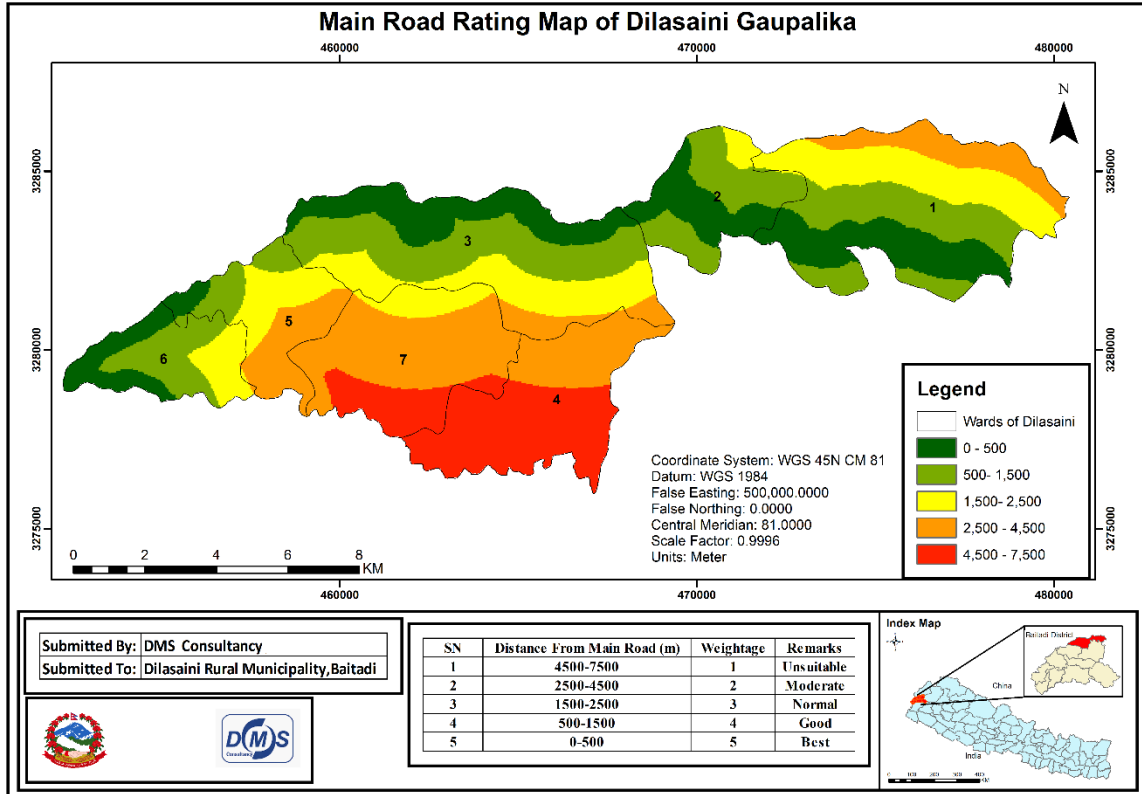

Figure 2: मुख्य सडकका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.२. गोरेटो बाटो

गोरेटो बाटो rating map भन्नाले डीलासैनी गाउँपालिकामा अवस्थित गोरेटो सडक सञ्जालको bufferसिर्जना गरि तयार पारिएको नक्सालाई जनाउँदछ । तलको नक्सामा बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ। त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ । फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ । पहेलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

वडा नं.१, २, ४, ५, ६, ७ मा सामान्य सम्भावना रहेका स्थानहरु देखिए भने ३ नं. वडाको बढि सम्भावना भएको पाइयो ।

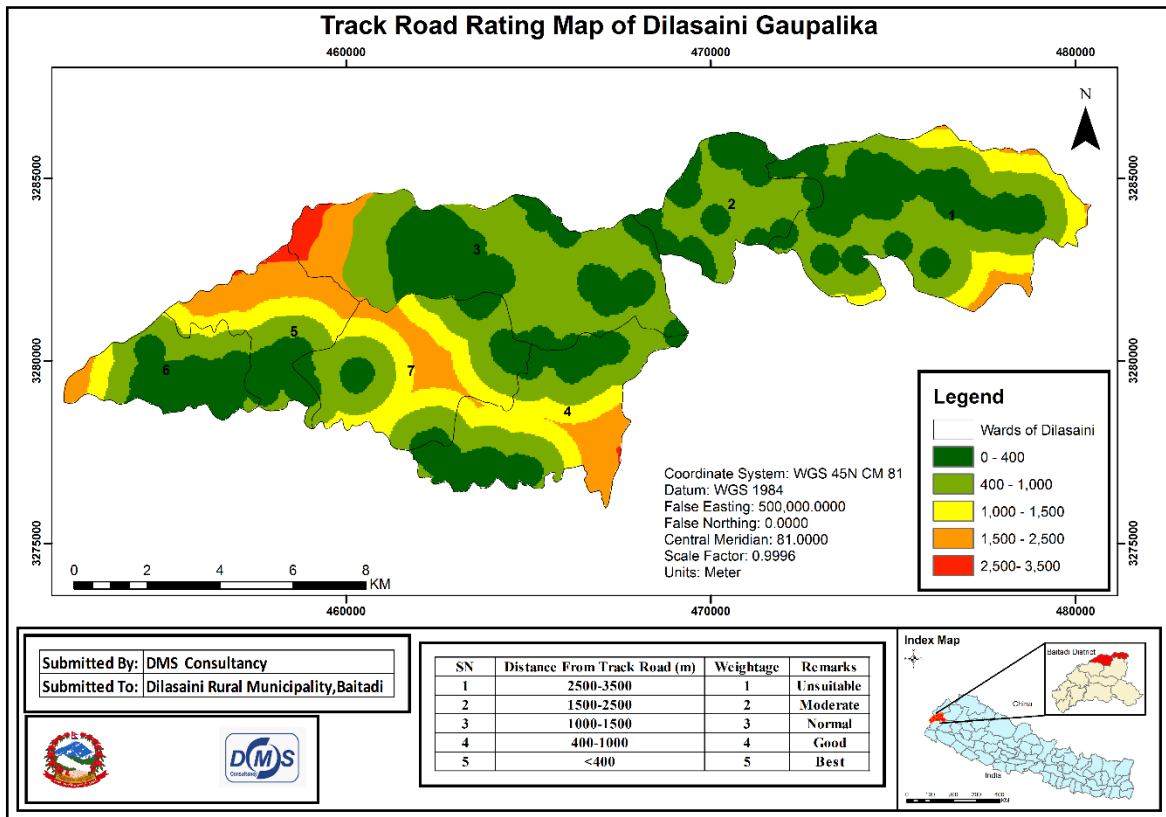

Figure 3: गोरेटो बाटोका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.२ पानीको श्रोतका आधारमा

पानीको स्रोत rating map भन्नाले डीलासैनी गाउँपालिकामा अवस्थित पानीका मुहानहरु, खोलानालाको buffer सिर्जना गरि तयार पारिएको नक्सालाई जनाउँदछ । पानीको मुहानलाई मापदण्ड बनाएर हेर्दा वडा नं. ३ मा उत्कृष्ट सम्भावना देखिएको छ भने अन्य वडाहरुमा सामान्य सम्भावना रहेका स्थानहरु छन् । तलको नक्सामा बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ। त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ । फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ । पहेलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै फिक्का

हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

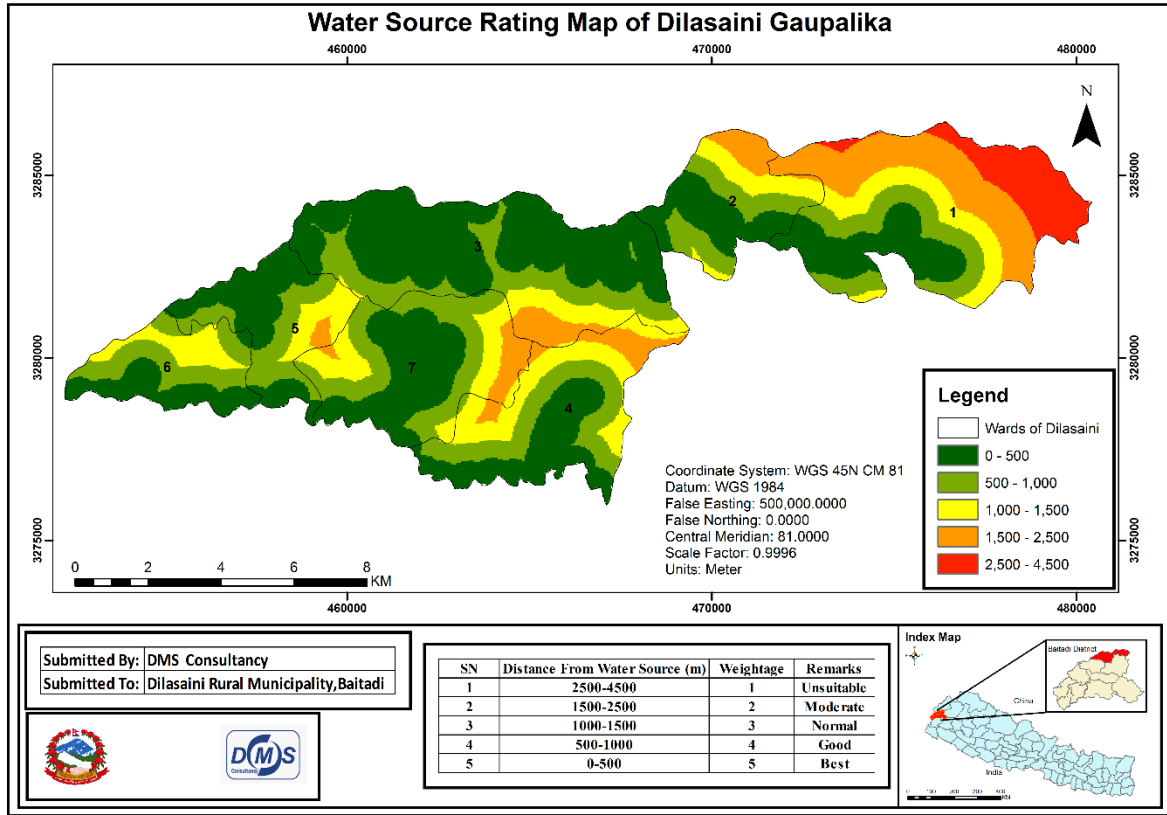

Figure 4: पानीको स्रोतका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.३. बसोबास क्षेत्रका आधारमा

बसोबास क्षेत्रका आधारमा rating map भन्नाले डिलासैनी गाउँपालिकामा अवस्थित बस्ति बजार (शहर) को buffer सिर्जना गरि तयार पारिएको नक्सालाई जनाउँदछ । तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनीगाउँपालिका लाई जनाउँदछ । त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ । फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ । पहिलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

मानव बसोबासका आधारमा हेर्दा गाउँपालिकाका प्राय स्थानहरु उत्कृष्ट नै रहेको नक्साले देखाएको छ । वडा नं.१ र २ का स्थानहरु सामान्य श्रेणीमा परेका देखिए । त्यस्तै वडा नं. १ को उत्तरी भेग भने मानव वस्तिका हिसावले अनुपयुक्त र सामान्य रहेको देखियो । त्यस्तै वडा नं.५,६,७ का स्थानहरु मध्यम रहेका देखिएका छन भने वडा नं. ३ को चमेलीया बेल्टका स्थानहरु उत्कृष्ट देखिएका छन ।

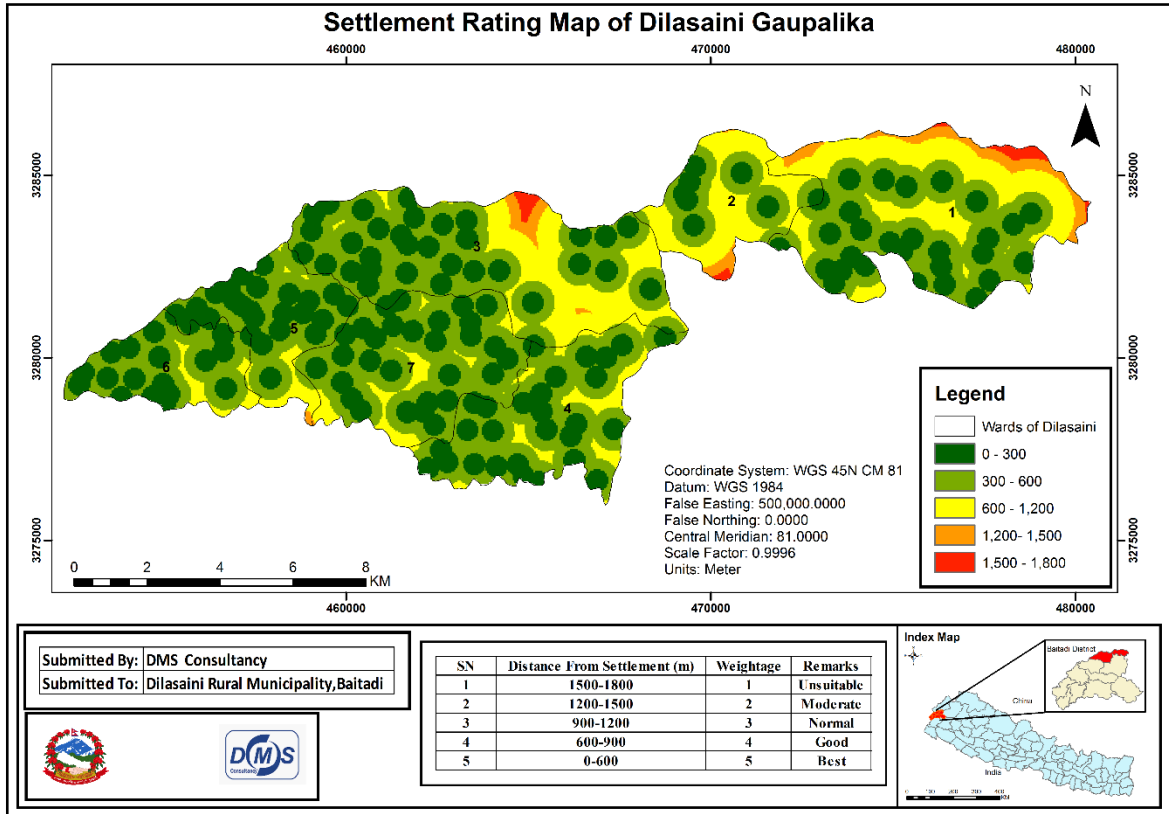

Figure 5: बस्तीका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.४. भिरालो जमिनका आधारमा

भिरालो जमिनका आधारमा rating map भन्नाले डिलासैनी गाउँपालिकाको जमिनको वनावट, भिरालोपनका आधारमा तयार पारिएका नक्सालाई जनाउँदछ। तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ। त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ। फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ। पहिलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ। त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ।

माथी देखाईएको नक्सा अनुसार यस पालिका क्षेत्रमा जमिनको भिरालोपन का हिसावले हेर्दा फरक र मिसिएका स्थानहरु रहेको पाइयो। प्रत्येक वडामा मिश्रित खालको जमिन रहेको देखिएपनि वडा नं. ३ सम्भाव्यताका दृष्टिकोणबाट सर्वोत्कृष्ट स्थानहरु रहेको छ। वडा नं. ५, ६ र ७ का स्थानहरुको केहि जमिन ठिकै खालको छ भने अन्य स्थानहरुमा मध्यम सम्भावना रहेको छ। तर १ र २ मा भने अत्यन्तै कम सम्भावना रहेका स्थानहरु धेरै रहेका छन्।

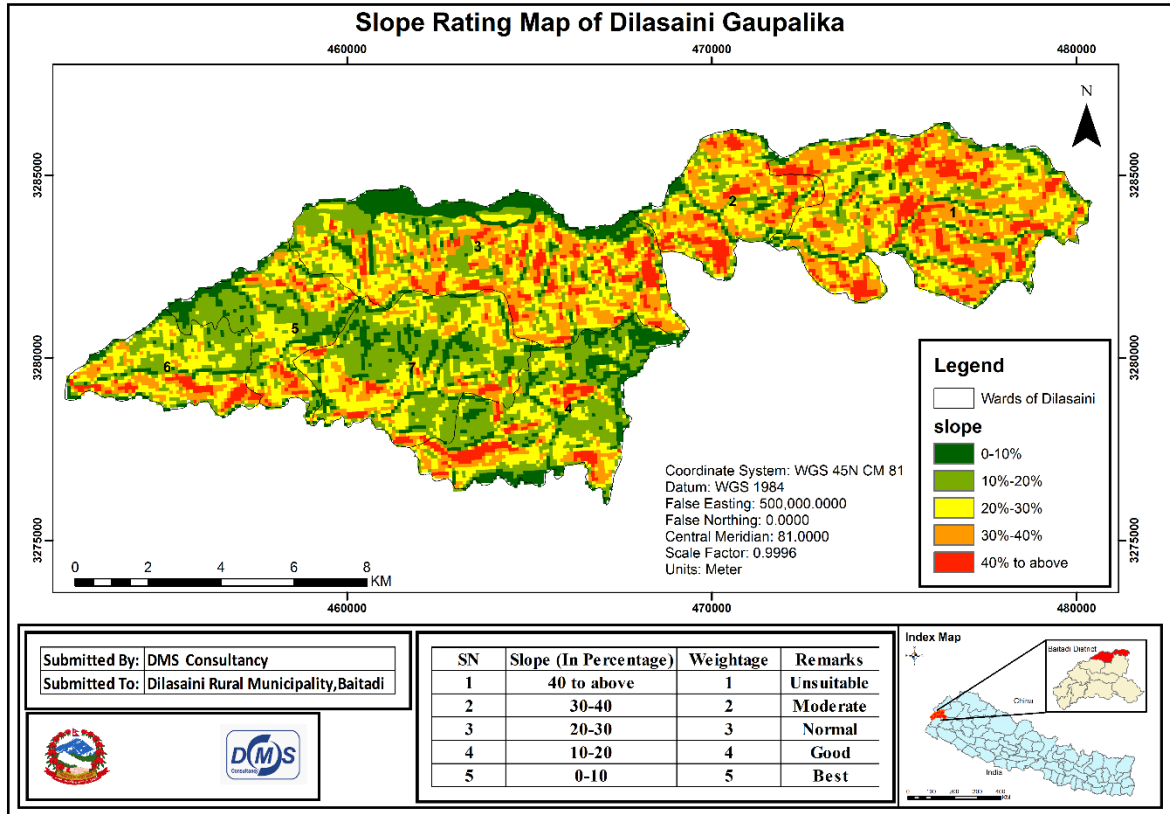
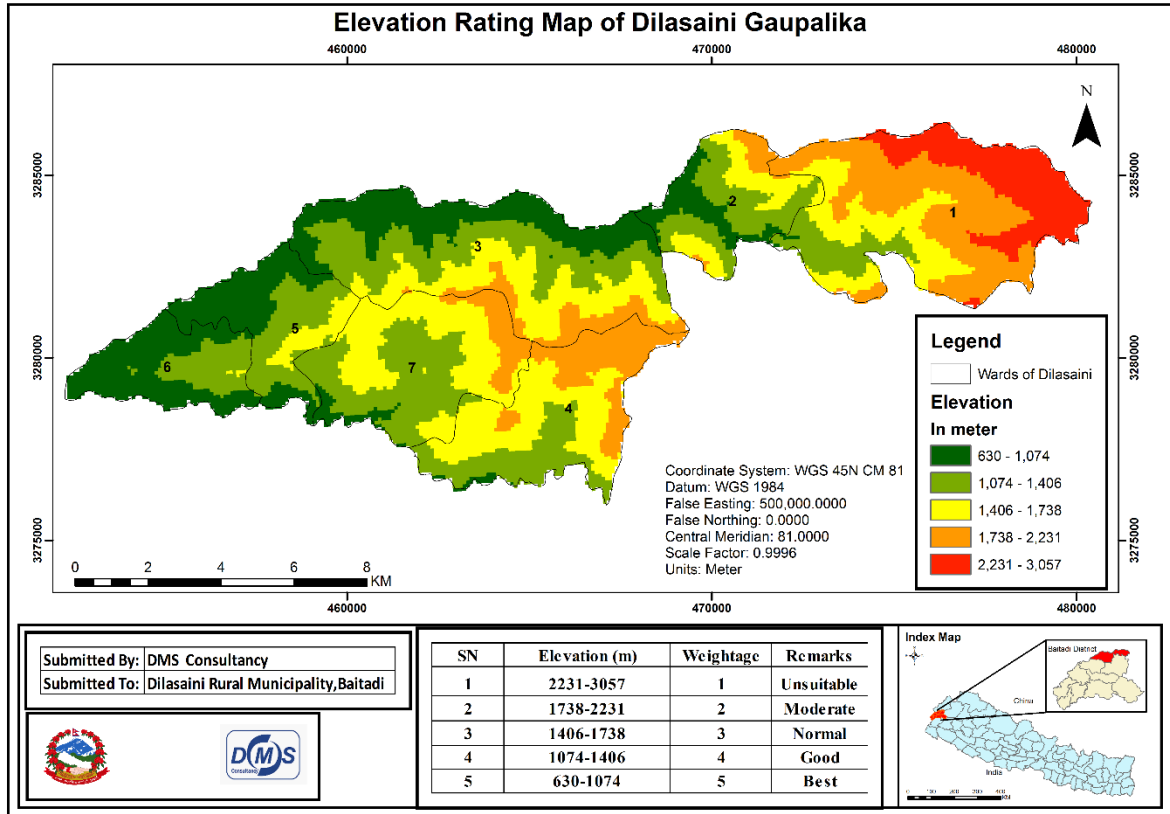

Figure 6: भिरालो जमिनको आधारमा डीलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.५. उचाईका आधारमा

उचाईका आधारमा rating map भन्नाले डीलासैनी गाउँपालिकाको उचाईका आधारमा तयार पारिएका नक्सालाई जनाउँदछ। तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डीलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ, त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ। फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ। पहिलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ। त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ।

माथीको नक्सामा हेर्दा पालिकाको १ नं. वडा उच्च उचाईमा रहेको देखियो जुन सम्भावनाका हिसावले सबैभन्दा कम सम्भावना भएको क्षेत्र रहेको पाईयो। त्यस्तै उचाईको हिसावले हेर्दा यस पालिकाका ३ नं. वडा उत्कृष्टका साथै २, ५ र ६ वडामा राम्रो स्थानहरु पाईए। वडा नं. १ बाहेक अन्य वडामा सम्भावना नै नरहेका स्थानहरु पाईएनन। समग्रमा उचाईका हिसावले हेर्दा उत्कृष्ट बाहेक राम्रो, सामान्य र मध्यम स्थानहरु पनि प्रसस्त रहेको पाईयो।

नक्सा नं. ७ : उचाईका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.६. जमिनको प्रयोगका आधारमा

जमिनको प्रयोगका आधारमा rating map भन्नाले डिलासैनी गाउँपालिकाको भु-उपयोगका आधारमा तयार पारिएका नक्सालाई जनाउँदछ । तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनीगाउँपालिका लाई जनाउँदछ । त्यस्तै Bush लेखिएको फिक्का हरियो रंगले उक्त क्षेत्र भाडीहरु द्वारा ढाकिएको छ, भन्ने बुझिन्छ । Cliff लेखिएको खैरो रंगले उक्त क्षेत्रमा भिर छ, भन्ने बुझ्नुपर्दछ । Cultivation लेखिएको फिक्का हरियो (Bush भन्दा बढी तर Forest भन्दा कम) रंगले उक्त क्षेत्र कृषिजय क्षेत्र हो भन्ने बुझाउँछ । Forest लेखिएको गाढा हरियो रंगको अर्थ उक्त क्षेत्र वनजंगलले ढाकिएको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै Grass लेखिएको फिक्का हरियो (cultivation भन्दा बढि तर Forest भन्दाकम) रंगको अर्थ घाँस भएको वा चरणक्षेत्रभन्ने बुझिन्छ । Sand लेखिएको सुन्तला रंगको अर्थ वालुवा भएको क्षेत्र भन्ने बुझाउँछ, भने अन्तिमको गाढा हरियो रंगले उक्त क्षेत्रमा पानीका स्रोतहरु रहेको क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

भूमिको प्रयोग मापदण्डका आधारमा माथीको नक्सालाई हेर्दा धेरै क्षेत्रहरु जंगलले ढाकिएको देखियो । विशेषतः वडा नं. ४ मा धेरै र त्यसपछि ३ नं मा बढि जंगलहरुले ढाकिएको पाइयो । कृषिजन्य क्षेत्रहरु पनि उल्लेख्य मात्रामा देखिएको छ । त्यस्तै पानीको स्रोतका आधारमा वडा नं. २, ३, ५, ६ र ७ को सिमानाहरुमा पानीको मुहान देखिएको छ । सबै वडाहरुमा समान्यतया पानीको मुहान भएपनि वडा नं. ३ मा पानीका मुहानहरु धेरै रहेको पाइयो । वडा नं. ५, ६ र ७ कृषिका हिसावले राम्रो रहेको देखियो । त्यस्तै वडा नं. २ र ५ मा वालुवा भएको भूमिहरुपनि केही मात्रामा देखिए ।

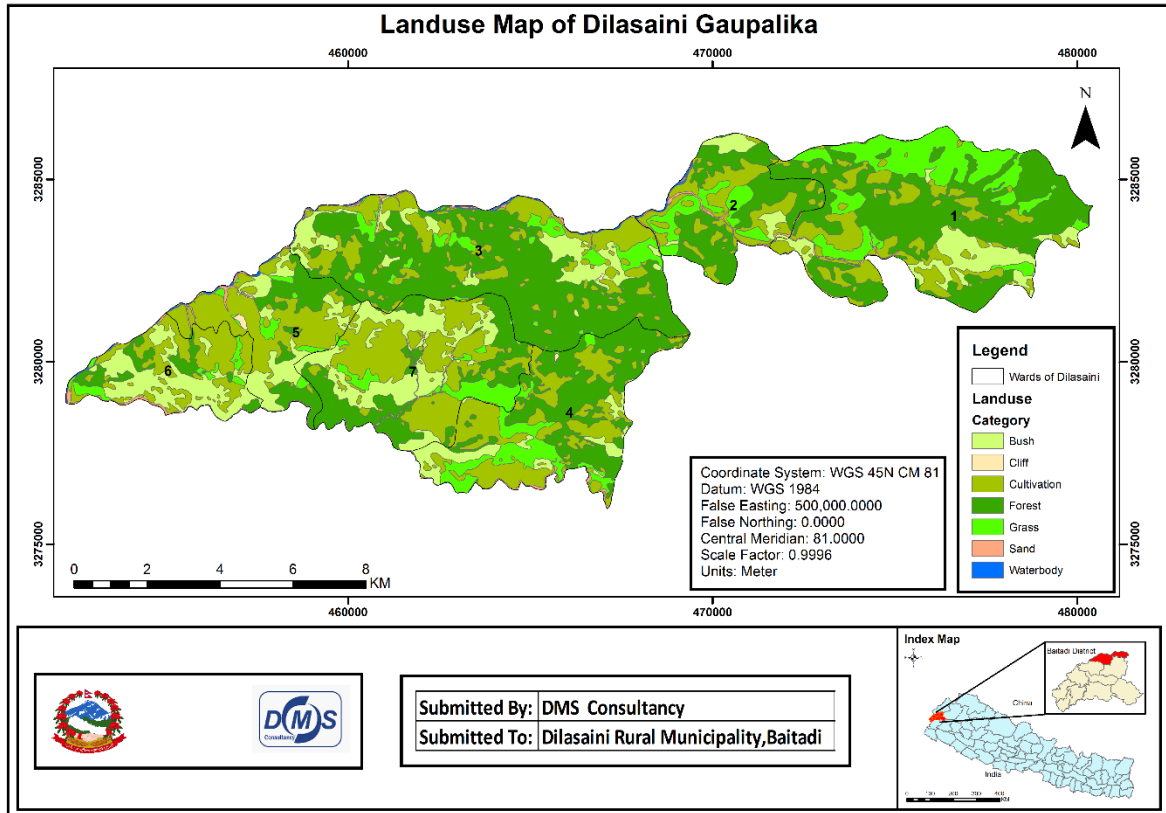

Figure 7: जमिनको प्रयोगका आधारमा डिलासैनी गाउँपालिकाको नक्सा

४.१.७. Final Suitability Map

Final Suitability map भन्नाले सम्पूर्ण मापदण्डहरूलाई मिलाई तयार पारिएको नक्सालाई जनाउँदछ । तलको नक्साको बाहिरी सिमानाले समस्त डिलासैनी गाउँपालिका लाई जनाउँदछ । त्यस्तै गाढा रातो रंगको अर्थ सम्भावना नरहेको भन्ने बुझिन्छ । फिक्का रातो रंगको अर्थ सम्भावना मध्यम छ भन्ने बुझिन्छ । पहिलो रंगको अर्थ सामान्य सम्भावना मात्र रहेको छ भन्ने बुझिन्छ । त्यस्तै फिक्का हरियो रंगको अर्थ सम्भावना राम्रो छ भन्ने बुझिन्छ भने गाढा हरियो रंगले उत्कृष्ट सम्भावना रहेको छ क्षेत्र भन्ने जनाउँदछ ।

तलको नक्सामा कुन कुन वडा सम्भावनाका आधारमा कस्ता छन वा कुन वडाले कति सम्भावना बोकेका छन भन्ने देखाउँछ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा उत्कृष्ट स्थान निकै कम देखिए भने सबैभन्दा बढि क्षेत्र सामान्य (Normal) र राम्रो सम्भावना भएका केही स्थानहरु देखिए । समस्त डिलासैनी गाउँपालिकालाई हेर्दा वडा नं.३ को पन्सेरा अति उत्कृष्ट स्थानमा देखिएको र यो स्थान बहसंख्यक (७ वडा मध्ये ५ वडाको) वडाहरुको केन्द्रमा रहेको हुनाले यो स्थान सर्वोत्कृष्ट स्थानमा रहेको छ ।

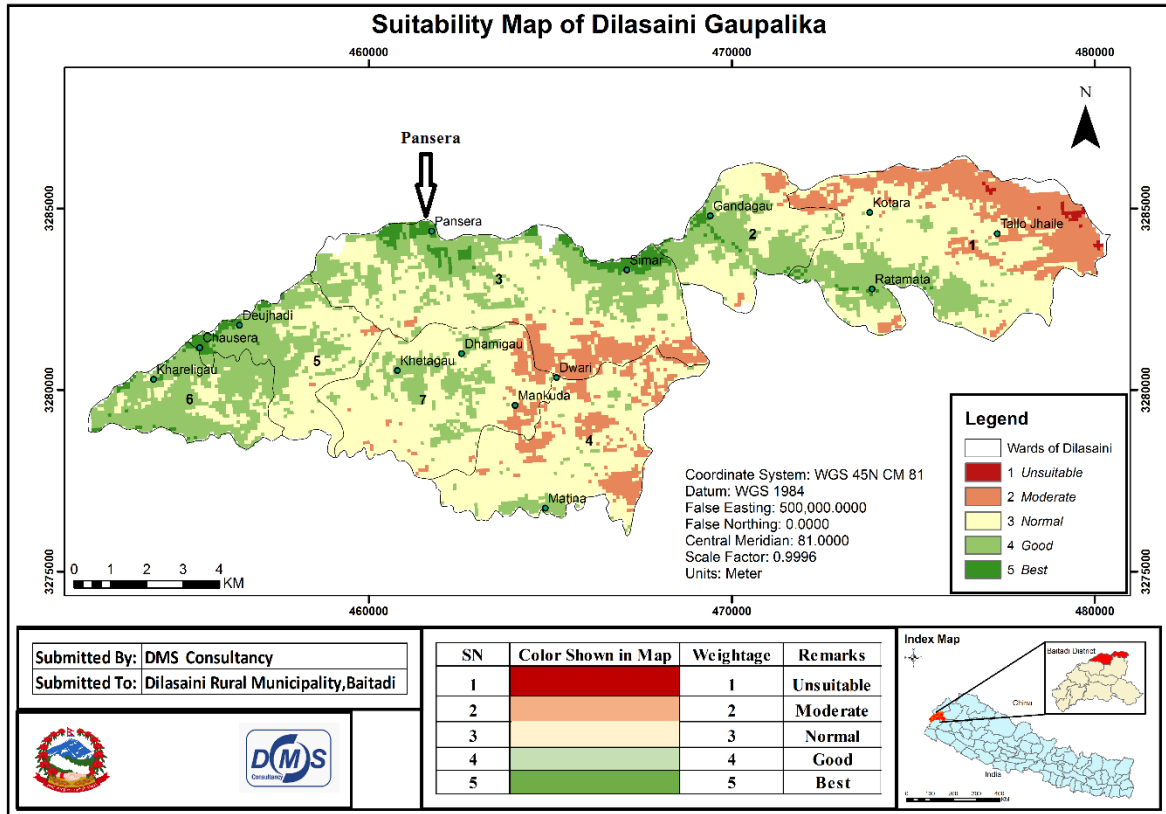

Figure 8: Final suitability map

क्षेत्रफलका आधारमा जम्मा सम्भाव्यता श्रेणी : Final suitable map बनाएपछि सम्पूर्ण डिलासैनी गाउँपालिकालाई उपयुक्तता क्षेत्र (पाँच भागमा वर्गीकरण गरि) का आधारमा छुट्टाईएको छ र त्यसलाई तालिका तथा वृत्त चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ID	GRIDCODE	NAME	Area(Sq.km)	Percentage
1	3	Normal	67.66275	54.86
3	4	Good	34.93551	28.32
16	1	Unsuitable	0.252668	0.20
17	5	Best	3.176427	2.58
10	2	Moderate	17.31559	14.04

माथीको तालिका प्रस्तुत नतिजा हेर्दा डिलासैनी गाउँपालिका भरिमा पालिका भवन स्थापनाका लागि सम्भावना नरहेका (Unsuitable) अर्थात श्रेणी १ मा पर्ने क्षेत्रफल जम्मा ०.२५२ वर्ग कि.मि. अर्थात ०.२०० प्रतिशत रहेछन । त्यस्तै मध्यम (Moderate) मात्र सम्भावना रहेका वा श्रेणी २ मा पर्ने क्षेत्रहरू १७.३१५ वर्ग कि.मि. अर्थात १४.०४० प्रतिशत पाइए । यसैक्रममा सामान्य (Normal) अर्थात श्रेणी ३ मा पर्ने क्षेत्रफलहरू जम्मा ६७.६६२ वर्ग कि.मि. अर्थात ५४.८६० प्रतिशत रहेछन भने राम्रो (Good) अर्थात श्रेणी नं. ४ मा जम्मा ३४.९३५ वर्ग कि.मि. रहेछ जुन प्रतिशतमा २८.३२० प्रतिशत हो । त्यसैगरी उत्कृष्ट (Best) सम्भावना रहेका क्षेत्र जम्मा ३.१७६ वर्ग कि.मि. अर्थात २.५८० मात्र रहेका छन ।

माथीको तथ्यांकलाई तल बृतचित्र (Pie Chart) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

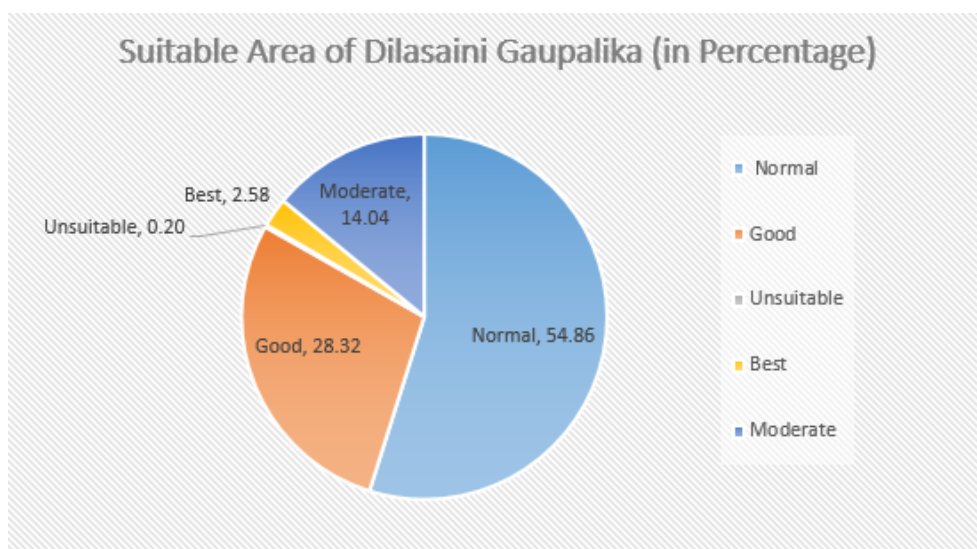
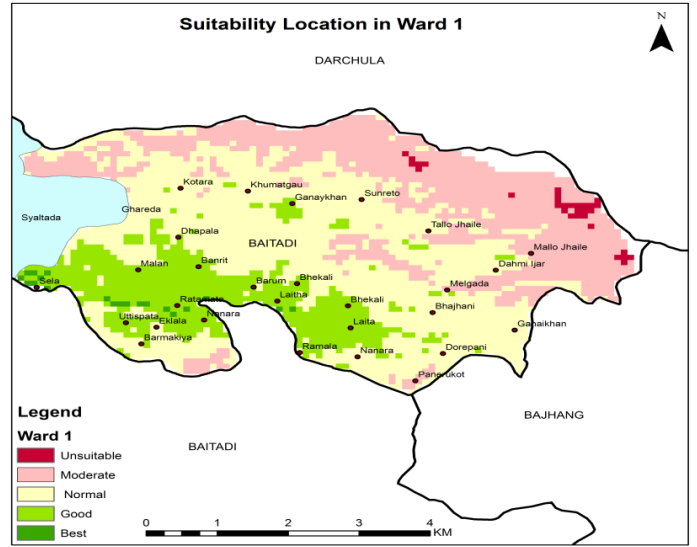

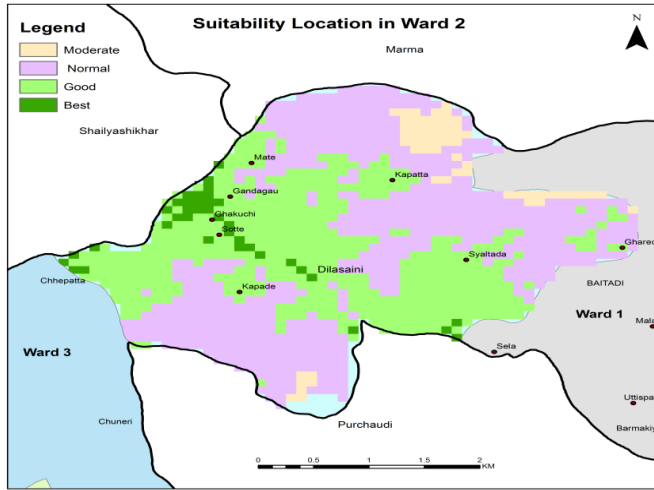
Figure 9: डिलासैनी गाउँपालिका केन्द्र स्थापनाका लागि सम्भावित क्षेत्रहरू

४.२. वडाका आधारमा सम्भाव्यता अध्ययन

वडा नं.१-यस वडाका मध्य भागहरूमा सामान्य सम्भावना र उत्तरी भागमा मध्यम स्तरमा सम्भावना रहेको पाईएको छ । धेरैजसो स्थान सम्भावना सामान्य (Normal) र मध्यम (Moderate) रहेका पाईयो भने केही स्थानहरू जस्तै सेला, रातामाटे, लईता जस्ता स्थानहरूमा सम्भावना देखिएपनि यस वडा मा उत्कृष्ट सम्भावना रहेका स्थान भने नगन्य मात्रामा रहेको पाईयो । त्यस्तै उत्तरपटिका केही स्थानहरू सम्भावना नै नरहेका स्थानहरू पनि पाईयो ।

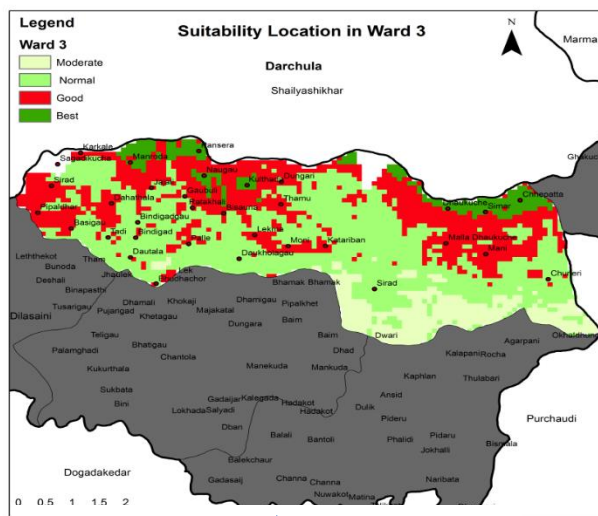
वडा नं. १.

वडा नं. २.

वडा नं. २ - यस वडाका प्रायस्थान सामान्य (Normal)सम्भावना रहेका स्थानहरू पाइए भने त्यसपछि राम्रो सम्भावना रहेका सेला जस्ता स्थान पाईए । त्यस्तै केही स्थानमा मध्यम सम्भावना भएका स्थानहरू पनि उल्लेख्य मात्रामा पाईए ।

वडा नं. ३ - यस अन्तिम सम्भाव्यता नक्सा अनुसार देखाइएअनुसार विश्लेषण गर्दा वडा नं. ३ का

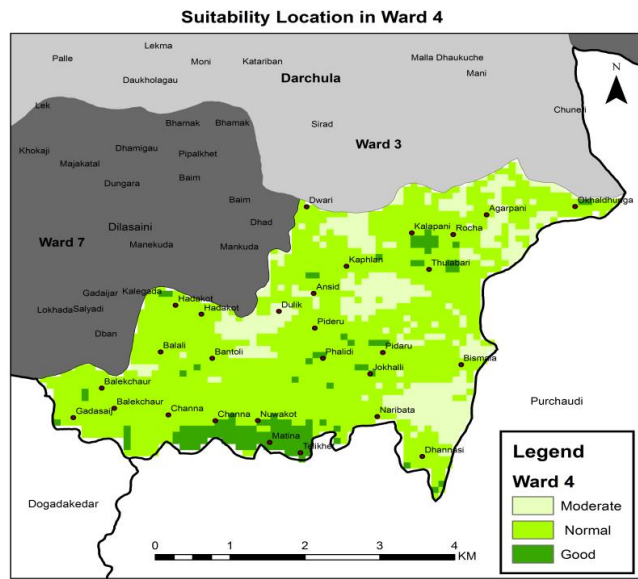

वडा नं. ३.

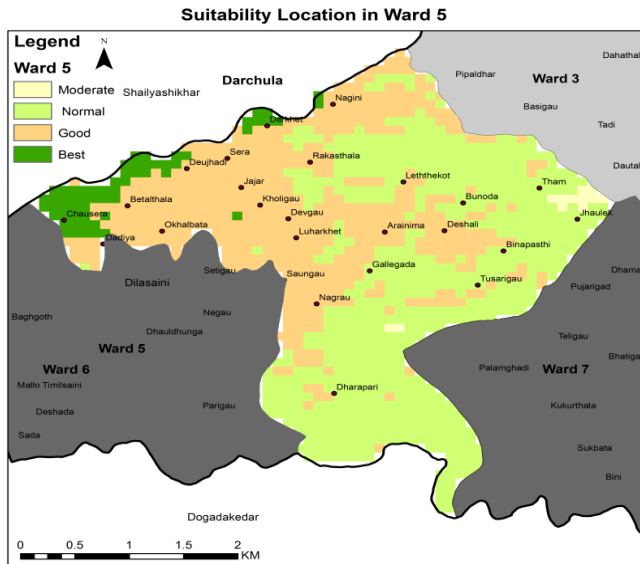
अधिकांश भागहरू सामान्य सम्भावना अर्थात श्रेणी ३ मा रहेका पाईए । त्यसपछि श्रेणी ४ मा पर्ने स्थानहरू अर्थात राम्रो सम्भावना रहेका स्थानहरूमा बगडी गाउँ पाईए भने वडाको तल्लो भागमा मध्यम सम्भावना रहेको पाईयो भने सम्भावना नै नरहेका स्थानहरू भने देखिएन । यस वडाको पन्सेरा भन्ने स्थान भने उत्कृष्ट रहेको नक्साले देखाएको छ । यसरी हेर्दा अन्य वडाहरूमा भन्दा यस वडामा उत्कृष्ट स्थानहरूमा

उत्कृष्ट सम्भावना रहेको स्थानहरु बढि रहेको पाईयो ।

वडा नं. ४ - यस अन्तिम सम्भाव्यता नक्सा अनुसार देखाइएअनुसार विश्लेषण गर्दा वडा नं. ४ मा सामान्य, मध्यम र राम्रो मात्र सम्भावना बोकेका स्थानहरु धेरै पाइए । अधिकांश भाग सामान्य अर्थात श्रेणी ३ मा पर्ने स्थानहरु रहेछन । त्यसपछि मध्यम स्तरमा पर्ने अर्थात श्रेणी २ मा पर्ने स्थानहरु पाइए भने श्रेणी ४ अर्थात राम्रो मा पनि केही स्थानहरु पाईए । वडाको तल्लो भागमा पर्ने द्वारी जस्ता स्थान राम्रो श्रेणीमा परेका छन । यद्यपी उत्कृष्ट स्थान भने यस वडामा पाईएन ।

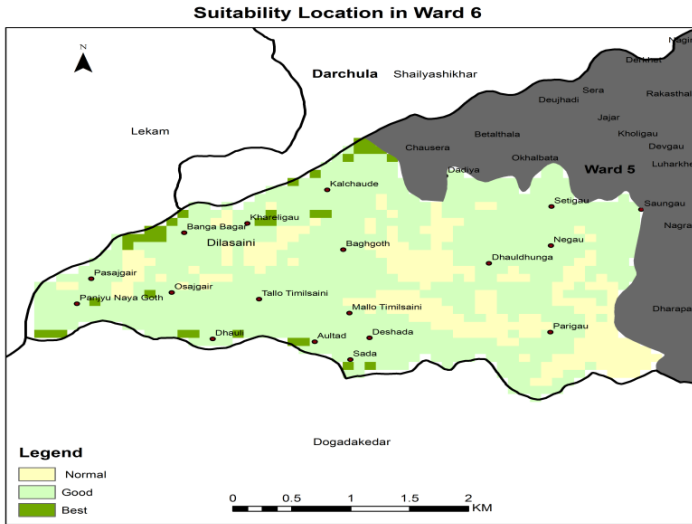

वडा नं. ४

वडा नं. ५.

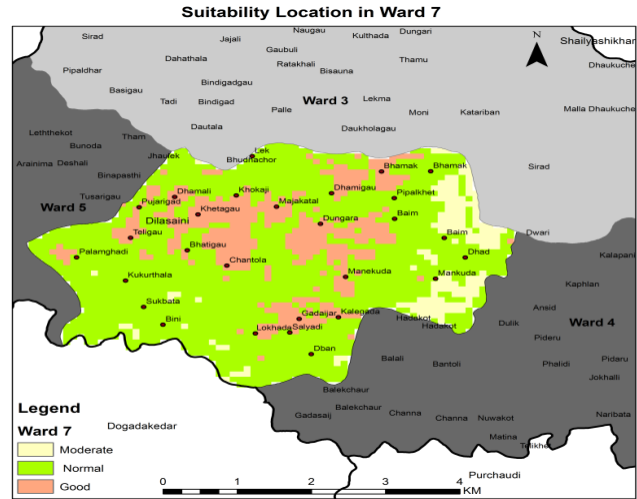
वडा नं. ५ - यस अन्तिम सम्भाव्यता नक्सा अनुसार देखाइएअनुसार विश्लेषण गर्दा वडा नं. ५ को समग्रमा सम्भाव्यता स्तर स्थिती हेर्दा राम्रो सम्भावना अर्थातश्रेणी ४ मा पर्ने स्थानहरु अधिकांश र त्यसपछि सामान्य अर्थात ३ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरु रहेका पाइए । केही स्थानहरु मध्यम श्रेणीमा पर्ने स्थानहरु पनि रहेछन तर तुलनात्मकरूपमा कमक्षेत्रफलमा रहेछन भने सम्भावना नै नरहेका स्थानहरु भने यस वडा मा पाइएन ।

वडा नं. ६.

वडा नं. ७ - यस अन्तिम सम्भाव्यता नक्सा अनुसार देखाइएअनुसार विश्लेषण गर्दा वडा नं. ७ का अधिकांश सामान्य श्रेणीका स्थानहरु रहेका, केही स्थानहरु मध्यम स्तरका र अन्य राम्रो श्रेणीमा परेको पाईयो । यस नक्साले उत्कृष्ट सम्भावनामा परेका स्थानहरु भने खासै नरहेको देखाएको छ ।

वडा नं. ६ - यस अन्तिम सम्भाव्यता नक्सा अनुसार देखाइएअनुसार विश्लेषण गर्दा वडा नं. ६ का केहि स्थानहरुमा सम्भावना रहेको पाईयो । त्यसमा पनि चौसेरा, देउभाडी भन्ने स्थान पनि सम्भावना भएको भए पनि उक्त स्थानमा जग्गा उपलब्ध हुने सम्भावना नदेखिएको पाईयो । यद्यपी यसबाहेकका प्राय स्थान सामान्य श्रेणीमा परेको पाईयो ।

वडा नं. ७.

अध्याय ५: Validation

GIS प्रणालीबाट प्राप्त माथी उल्लेखित विभिन्न परिणामहरूको validation गर्ने प्रकृयाहरू छन । यस अध्ययनमा google earth सफ्टवेयरको प्रयोग द्वारा validation गर्ने काम गरिएको छ । यसले एक त यो तथ्यांक विश्लेषण सहि रूपमा भए नभएको भन्ने कुरालाई निश्चितता प्रदान गर्नेछ भने अर्कोतर्फ अध्ययनको प्राप्ती र google Map मा दुरुस्त चित्रण हुने हुँदा विश्वसनियतालाई बढाउँदछ ।

माथीको नक्सामा देखिए अनुसारडिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र कहाँ स्थापना गर्ने भन्ने विषयमा वडा

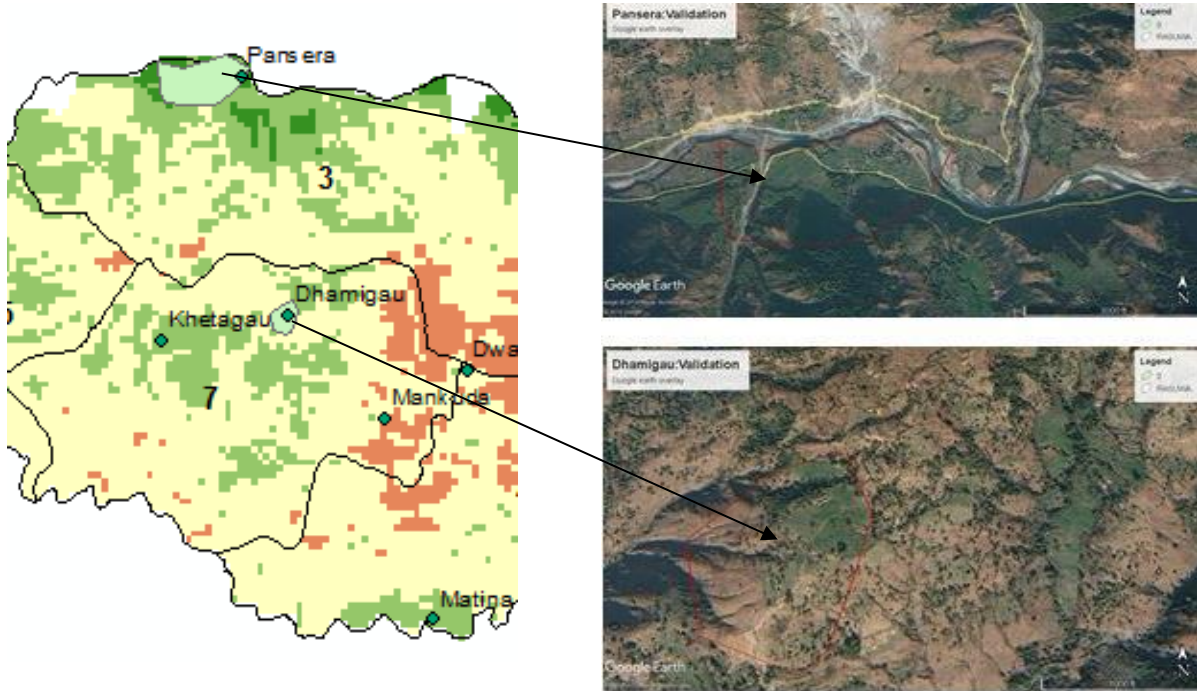

Figure 10 : Google EarthOverlay नक्सा

नं. ३ र ७ लाई तुलना गरेर हेरिएको छ । यी दुई वडाहरू सम्पूर्ण डिलासैनी गाउँपालिका भरिमै पायक स्थानमा पर्ने हुँदा यी दुईलाई एकआपसमा तुलना गरेर हेरिएको हो । यसकारण यी दुबै स्थानको सम्भाव्यता विश्लेषण राम्रो संग गरिनु आवश्यक छ ताकि पछि निर्णय कार्यान्वयन गर्ने क्रममा आईपर्ने सम्भावित समर्थन वा विरोध दुईवटै पक्षलाई बैज्ञानिक कारण देखाएर सम्बोधन गर्न सकियोस र आफ्ना निर्णय यसकारण सहि रहेको प्रमाणित गर्न सकियोस । यस Google EarthOverlay बाट पनि कुन क्षेत्र भौगोलिक तथा अन्य हिसावले कस्तो रहेछ भनेर प्रष्ट भएको छ । यसले निर्णय गर्न डिलासैनी गाउँपालिकालाई सहयोग पुर्याउनेछ ।

अध्याय ६ : अध्ययनको सीमा

यस अध्ययनमा प्रयोग भएका अध्ययन विधि तथा मापदण्डहरूमा केही सीमा तोकिएका हुन्छन् । यस अध्ययनमा निम्न सीमाहरू रहेको थिए :

१. यस अध्ययनमा धेरैजसो Secondary Data प्रयोग गरिएको छ । यसलाई अध्ययन सीमाका रूपमा राख्न सकिन्छ ।
२. Field validation गर्नुभन्दा Secondary Data बाट सम्भाव्यता अध्ययन validation गरिएको छ ।
३. Limited parameter (७ वटा) छनौट गरिएको छ ।

अध्याय ७ :निष्कर्ष

उचित स्थानमा बनेको गाउँपालिका सबैका लागि उपयोगी हुन्छ। फेरी प्रत्येक नागरिकको जन्मदर्ता देखि मृत्युदर्ता सम्मका घटना विवरण देखि, कानुनी, आर्थिक, प्रशासनिक सबै काम कारवाहीहरू स्थानीय स्तरबाट नै सम्पन्न हुने हुँदा गाउँपालिका प्रत्येक नागरिक संग प्रत्यक्षरुमा सम्बन्धित रहेको हुन्छ। यसकारण यसको कार्यालय वा केन्द्रपनि सबै स्थानीयको सहज र पहुँचयोग्य स्थानमा हुनु अति आवश्यक छ। कुनै स्थान सुविधासम्पन्न भएपनि सबै वडाका स्थानीयको पहुँचमा नहुन सक्छ अनि कुनै स्थान नजिक भएपनि वा पायक स्थानमा भएपनि पूर्वाधारका हिसावले अनुपयुक्त हुनसक्छ। यसकारण सबै कुराहरूलाई ध्यानमा राखेर यस अध्ययनबाट सबैभन्दा उत्कृष्ट स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने हुन्छ। अतः बिना कुनै आग्रह वा पूर्वाग्रह यस अध्ययनबाट प्राप्त भएका नतिजाका आधारमा गाउँपालिकाको केन्द्र कहाँ बनाउँदा उपयुक्त हुन्छ भन्ने कुराको निकर्षण यस भागमा गरिएको छ।

सबै मापदण्डहरूका आधारमा अध्ययन गर्दा र प्रणालीद्वारा निकालिएको नतिजा हेर्दा वडा नं. ३ मा स्थित पन्सेरा भन्ने स्थान गाउँपालिका केन्द्र स्थापनाका लागि अति उपयुक्त स्थान रहेको देखियो।

वडा नं. ३ को पन्सेरा नै किन ? यो प्रश्न त्यस गाउँपालिकाका स्थानीय, निर्णयकर्ता मात्र नभई यस प्रतिवेदनका पाठकहरूका मनमा पनि उठ्न सक्छ। निम्नलिखित बुँदाहरूमा यस प्रश्नको जवाफ दिने प्रयास गरिएको छ।

1. भौगोलिक दुरीका आधारमा हेर्दा ७ वटै वडाको विच भागमा वा पायक स्थानमा पर्ने रहेको छ। वडा नं.३ को पन्सेरा ७ वटै वडाहरू मध्ये वडा नं.१,२,३,५,६ गरी ५ वटा वडाको पायक पर्ने स्थानमा पर्दछ। यसरी सबैको सरल र सहज पहुँचलाई हेर्दा वडा नं. ३ को पन्सेरामा राख्दा उपयुक्त हुने देखियो।
2. पानीको यथेष्ट स्रोतहरू रहेकाले गर्दा। हाम्रो यस अध्ययनका आधार वा मापदण्डहरू मध्ये एउटा पानीको स्रोत पनि हो। पानीका मुहान नभएका वा सुख्खा स्थानमा गाउँपालिका केन्द्र रहनुहोको कुनै औचित्य रहँदैन। मानिसको भिड अनुसारको खानेपानी, शौचालय आदिको व्यवस्थामा पानीको अतिआवश्यक हुन्छ र यसरी हेर्दा वडा नं.३ को पन्सेरा पानीको स्रोतका हिसावले उत्कृष्ट स्थान हो। यो पनि पन्सेरमा केन्द्र बन्नुपर्ने धेरै कारण मध्ये एक कारणका रूपमा रहेको छ।
3. जनघनत्व अर्को कारण हो। अर्थात् जुन स्थान वा वरपर मानव वस्तिहरू छन त्यस स्थानमा गाउँपालिका रहनु उपयुक्त हुन्छ। पन्सेरा एक त मानव बसोबास भएको स्थान हो भने अरु बसोबास क्षेत्रबाट पनि नजिक पर्दछ। अध्ययनको प्राप्तीमा, बसोबास मापदण्डमा पनि यस स्थान श्रेणी ५ अर्थात् उत्कृष्ट सम्भावना बोकेको स्थानमा परेको छ। यसकारण यो पनि एउटा बलियो कारण हो।
4. जमिनको प्रकार वा कस्तो सतहमा स्थान परेको छ भन्ने मापदण्डबाट हेर्दा पनि पन्सेरा उत्कृष्ट स्थानमा पर्दछ। किनभने यो स्थान १० प्रतिशत भन्दा कम भिरालो जमिन भएको क्षेत्रभित्र पर्दछ।

5. त्यस्तै वातावरणीय र भौगोलिक उचाईका आधारमा रहेर हेर्दा पनि पन्सेरा उत्कृष्ट ठहरिएको छ । यदि नक्सामा नै हेर्ने हो भने पनि यस स्थान उचाई को मापदण्डबाट हेर्दा उत्कृष्ट स्थानका रूपमा निस्किएको छ ।
6. त्यस्तै यस स्थानमा भूमिको प्रयोग कसरी भएको छ भन्ने आधारमा पनि यो स्थान उत्कृष्ट स्थानमानै पर्न सफल भएको छ । यस स्थानका अधिकांश क्षेत्रमा खेतीयोग्य जमिन र चरण क्षेत्र रहेका साथै बसोबास पनि रहेको हुँदा समग्रमा यो स्थान अधिक सम्भावना रहेको स्थान हो भन्दा न्यायोचित देखिन्छ ।
यसरी हेर्दा विभिन्न कारण र मापदण्डहरूको विधिवत विश्लेषणले यस डिलासैनी गाउँपालिका केन्द्र स्थापनाका लागि वडा नं. ३ स्थित पन्सेरा भन्ने स्थान सबैभन्दा उत्कृष्ट देखिन आएको छ र यसलाई यस अध्ययनको प्राप्तीले पनि समर्थन गरेको छ ।

त्यसो त यस अध्ययन व्यवस्थित र वैज्ञानिक पद्धति अपनाएर गरिएको हुँदा यस विश्लेषणका आधारमा गरिएको निर्णय पक्कैपनि प्रभावकारी हुनेछ भन्ने कुरामा दुईमत छैन । यद्यपी यी बाहेक पनि सबै वडाका सबै स्थानीयवासी को समर्थनका साथ व्यवस्थित ढंगले गरिएको निर्णय अझ प्रभावकारी हुनेछ । किनकी गाउँपालिका एउटा निश्चित वडाको मात्र नभएर सम्पूर्ण पालिकावासीको साभ्ना सम्पत्ति हो । त्यसैले सबैको भावना र आवश्यकतालाई समेटेर मात्र भावी कदम चाल्नुपर्ने हुन्छ । तवमात्र डिलासैनी गाउँपालिकाले बनाएको “हाम्रो डिलासैनी राम्रो डिलासैनी” को नारा चरितार्थ हुनेछ ।

अनुसूची १ : MCDA मा प्रयोग गरिएका मापदण्डहरू

MCDA मा प्रयोग गरिएका मापदण्डहरू निम्नानुसार छन् ।

क. सडक बाटोहरू

यातायातका साधन प्रयोग गरि सर्वसाधारण हरु न्युन यातायात शुल्कमा सहज छिटो तरिकाले पालिका केन्द्र सम्म पुग्न अपरिहार्य कुरा हो । त्यसका लागि सडकको एकदमै आवश्यकता पर्दछ । हामीले यस अध्ययनमा मुख्य सडक र अन्य गारेटो बाटोहरूलाई पनि सडकमार्गका रूपमा लिएका छौ । सडकबाट नजिकका क्षेत्रहरू सम्भावना बोकेका क्षेत्रहरू मानिएका छन् भने टाढा पर्ने क्षेत्रहरू कम सम्भावना बोकेका क्षेत्रहरू मानिएका छन् ।

सडकका लागि weightage निम्नरूपमा निर्धारण गरिएको छ ।

मुख्य सडकका लागि

क्र.स.	सडकबाट दुरी (मिटरमा)	Weightage
१	<५००	५
२	५०० - १५००	४
३	१५०० - २५००	३
४	२५००- ४५००	२
५	>४५००	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरू अर्थात दुरीका हिसावले ५०० मिटर भन्दाभित्र पर्ने स्थानहरू उत्कृष्ट मानिएका छन् भने दुरीलाई आधार मानेर क्रमशः ५०० देखि १५०० मिटरका राम्रो, १५०० देखि २५०० सम्मका सामान्य, २५०० देखि ४५०० सम्मका मध्यम र सबैभन्दा टाढा, ४५०० मिटर भन्दा टाढा रहेका स्थानहरू Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन् ।

गारेटो बाटोका लागि

क्र.स.	सडकबाट दुरी (मिटरमा)	Weightage
१	< ४००	५
२	४०० - १०००	४
३	१००० - १५००	३
४	१५०० - २५००	२
५	२५०० - ३५००	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरू अर्थात दुरीका हिसावले ४०० मिटर भन्दाभित्र पर्ने स्थानहरू उत्कृष्ट मानिएका छन् भने दुरीलाई आधार मानेर क्रमशः ४०० देखि १००० मिटरका राम्रो, १००० देखि १५०० सम्मका सामान्य, १५०० देखि २५०० सम्मका मध्यम र २५००

देखि ३५०० मिटर टाढा रहेका स्थानहरु Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन ।

ख. पानीको श्रोतहरु

पालिका केन्द्र बने पश्चात उक्त स्थानमा हुने सम्भावित जनचापका कारण पूर्व तयारी गर्नु आवश्यक हुन्छ । यसकारण पनि भावी केन्द्र पानीको श्रोतबाट टाढा हुनु हुँदैन । पानीको श्रोतसंग को निकटताका आधारमा नजिक रहेका क्षेत्र पालिका केन्द्र स्थापनाका लागि उत्कृष्ट मानिएको छ ।

क्र.स.	पानीको श्रोतसंगको दुरी (मिटरमा)	Weightage
१	>५००	५
२	५०० - १०००	४
३	१००० - १५००	३
४	१५०० - २५००	२
५	२५००- ४५००	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरु अर्थात दुरीका हिसावले ५०० मिटर भन्दाभित्र पर्ने स्थानहरु उत्कृष्ट मानिएका छन भने दुरीलाई आधार मानेर क्रमशः ५०० देखि १००० मिटरका राम्रो, १००० देखि १५०० सम्मका सामान्य, १५०० देखि २५०० सम्मका मध्यम र सबैभन्दा टाढा, २५०० देखि ४५०० मिटर टाढा रहेका स्थानहरु Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन ।

ग.बसोबास क्षेत्रका आधारमा

जनघनत्व तथा अन्य तत्वहरुलाई आधार मानेर हेर्दा, पालिका केन्द्र मानव बसोबास क्षेत्रबाट टाढा रहन हुँदैन । मानव वस्तिसंगको दुरीका लागि निम्नरूपमा Weightage निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	बसोबास क्षेत्रसंगको दुरी (मिटरमा)	Weightage
१	>३००	५
२	३००-६००	४
३	६००- १२००	३
४	१२०० -१५००	२
५	१५०० - १८००	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरु अर्थात दुरीका हिसावले मानव बस्तिबाट ३०० मिटर भित्र पर्ने स्थानहरु उत्कृष्ट अर्थात श्रेणी ५ मा पर्ने स्थानमा मानिएका छन भने

दुरीलाई आधार मानेर क्रमशः ३०० देखि ६०० सम्मका राम्रो, ६०० देखि १२०० सम्मका सामान्य, १२०० देखि १५०० सम्मका मध्यम र सबैभन्दा टाढा, १५०० देखि १८०० मिटर टाढा रहेका स्थानहरू Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन् ।

घ. भिरालो जमिन

जमिन भिरालो आकारको छ कि छैन यसलाई मुख्य मापदण्ड मानिएको छ । गाउँपालिका केन्द्रका लागि समथर भूमि सबैभन्दा उत्कृष्ट र भिरालो आकारमा रहेको जग्गामा संभावना नरहेको मानिएको छ । अत्यन्त भिरालो जमिनमा जहिलेपनि भौगोलिक जोखिमको खतरा रहन्छ । यस अध्ययनमा १० प्रतिशत भन्दा कम भिरालो जमिनलाई सबैभन्दा उत्कृष्ट मानिएको छ र उक्त जमिनले ५ weightage प्राप्त गर्नेछ । भिरालो जमिनका लागि Weightage निम्न रूपमा निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	भिरालो	Weightage
१	०-१०%	५
२	१०-२०%	४
३	२०-३०%	३
४	>३०-४०%	२
५	>४०%	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरू अर्थात प्रतिशतका हिसावले १० प्रतिशत सम्म मात्र भिरालो जमिन रहेका स्थानहरू उत्कृष्ट अर्थात श्रेणी ५ मा पर्ने मानिएका छन् भने क्रमशः १० देखि २० प्रतिशत सम्मका राम्रो, २० देखि ३० सम्मका सामान्य, ३० देखि ४० सम्मका मध्यम र सबैभन्दा बढि ४० प्रतिशत भन्दा बढि भिरालो रहेका स्थानहरू Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन् ।

ङ. भूमिको प्रयोग

केही भूमिहरू पानीको श्रोत, जंगल जस्ता कुराहरूमा लागि प्रयोग गरिएका हुन्छन्, संरक्षण क्षेत्र पालिका कार्यालयका लागि प्रयोग गर्न उपयुक्त हुँदैन भने अन्य जस्तै कृषियोग्य जग्गा, समथर स्थानमा रहेका बाँझो जग्गाहरू (तर धेरैजसो बाँझो जग्गाहरू अत्यन्त भिरालो ठाउँमा रहेका छन्) सम्भावित क्षेत्रहरू हुन ।

च. उचाई

उच्च उचाईमा रहेका क्षेत्रहरूलाई कम सम्भावना र कम उचाई भएका क्षेत्रलाई बढि सम्भावना रहेका स्थानका रूपमा राखिएको छ । हाम्रो यस अध्ययनमा ६३० मिटर देखि ३०५७ मिटर सम्मलाई उचाईमा लिईएको छ । तसर्थ, यसै आधारमा उचाईको बर्गिकरण गरिएको छ ।

क्र.स.	उचाई (मिटरमा)	Weightage
१	६३० - १०७४	५
२	१०७४ - १४०६	४
३	१४०६ - १७३८	३
४	१७३८ - २२३१	२
५	२२३१ - ३०५७	१

माथीको तालिका अनुसार Weightage मा ५ श्रेणीमा पर्ने स्थानहरू अर्थात उचाईका हिसावले ६३० देखि १०७४ मिटर सम्म उचाईमा रहेका स्थानहरू उत्कृष्ट अर्थात श्रेणी ५ मा पर्ने स्थान मानिएका छन् भने क्रमशः १०७४ देखि १४०६ मिटर सम्मका राम्रो, १४०६ देखि १७३८ सम्मका सामान्य, १७३८ देखि २२३१ सम्मका मध्यम र सबैभन्दा बढि, २२३१ देखि ३०५७ मिटर उचाइमा रहेका स्थानहरू Weightage श्रेणी १ मा अर्थात सम्भावना नरहेका क्षेत्रमा गनिन्छन् ।

डिलासैनी गाउँपालिका र गुरु ट्रिमचुला मन्गी समितेज प्रा. लि विच डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र रहेने स्थानको सम्भाव्यता अध्ययनको लागि भएको सम्झौता अनुसार तपशिल समोजिमको स्थान र मितिमा सम्भाव्यता अध्ययनकालमा आवश्यक हलाफल गर्ने निर्णय गरियो ।

स्थान : वसन्तपुर

मिति : २०७६।०६।१४

तपशिल

- १) श्री अकल बहादुर राणा (अध्यक्ष)
- २) " अमरदेव शर्मा (वडा सचिव)
- ३) " पूर्णबहादुर राणा (कार्यालय सहयोगी)
- ४) " हिमाल बहादुर राणा
- ५) " धर्मराज शर्मा

ट्रिमचुला मन्गी समितेज प्रा. लिबाट.

- १) श्री विस्ना घामो (कार्यकारी निर्देशक कंसालेखी)
- २) " सुद्विप खत्री (जियोमेट्रिक इन्जिनियर)
- ३) " इश्वर पन्त (सिभिल इन्जिनियर)
- ४) " शिवान सिंह घामो (समाजिक अध्ययनकर्ता)
- ५) " देवेन्द्र के. घामो (सामाजिक सहजकर्ता)

दिल्लीको डाँडा निका र गण्डकी प्रदेशको गण्डकी नदीको
किनारेको दिल्लीको डाँडा निकाको केन्द्र र अन्य स्थानको
साभाला (असहयोगको लागि) प्रस्तावित साभाला (असहयोग
प्रस्तावित साभालाको स्थान र विवरण साभाला प्रस्तावित
गणको लागि प्रस्तावित साभाला गर्ने निर्देश दिइयो।

स्थान - २ नं. वडा कार्यालय लेला (कोशी)

मिति - २०७६/०६/१४

रूपरेखा

- १) श्री धर्म सिंह शर्मा (वडा अध्यक्ष)
- २) श्री अकर बहादुर बोहरा (वडा वरिष्ठ)
- ३) श्री बहादुर बोहरा (सामाजिक कल्याणकर्ता)
- ४) श्री धर्म जायसी
- ५) श्री नवराज धरौली
- ६) श्री राम बहादुर बोहरा
- ७) श्री विक्रम बहादुर आर्या (कार्यालय सहायक)
- ८) श्री विवेक बहादुर बोहरा
- ९) श्री सुश्रव बहादुर बोहरा

दिल्लीको गण्डकी नदीको साभाला प्रस्तावित

- १) श्री विदुषा धामी (कार्यकारी निर्देशक कन्सल्टेन्सी)
- २) श्री प्रदीप सुवाल (सामाजिक कल्याणकर्ता)
- ३) श्री सुश्रव पन्त (सि. इन्जिनियर)
- ४) श्री भवान सिंह धामी (सामाजिक कल्याणकर्ता)
- ५) श्री देवेन्द्र व. धामी (सामाजिक कल्याणकर्ता)

पडा नं. ३

दिल्ली की गाउँपालिका र यस ट्रिपुली मन्त्रि ^{सचिवालय} समितिको प्रा. लि
विच ~~ले~~ दिल्ली की गाउँपालिकाको केन्द्र रहने स्थानको सम्भाव्यता
अध्ययनको लागि गरेको सम्झौता अनुसार तयसित तमोपिठो
स्थान र मितिमा सम्भाव्यता अध्ययनको लागि आवश्यक
दस्तावेज गर्ने निर्देश गरियो।

स्थान पडा नं. ३ कार्यालय पंजीर
मिति : २०७६/०६/१५

तयसित

1. ईश्वर बहादुर बोहरा (का.पा. अछाम)
2. भानु बहादुर पाल (का. सचिव)
3. गणेशराम पड (का. सदस्य)
4. वि. रा. - वि. रा.
5. लाल बहादुर बोहरा
6. रघुवीर बोहरा
7. हेमराज बोहरा
8. मनिषा पाल
9. आशा पाल (प.अ.) महादेव गो. वि. पंजीर
10. जगत लोहरा (अध्यक्ष) आ. वि. पंजीर
11. हुंसा मल्ल पाल (M.S.N.P)
12. जस्मा राना
13. कै. लो. बोहरा
14. प्रमोद
15. फलकाबो
16. भरत लोहरा
17. प्रमोद बोहरा
18. दिपक बोहरा
19. ज्ञान क. बोहरा
20. वि. वि. क.
21. प्रकाश बोहरा
22. केशव लोहरा
23. कुमारी. शा. वि.
24. प्रम. बोहरा
25. म. दे. कुमार आ. वि.

92	कर लुहा	कर लुहा
93	लोकेन्द्रपाल	...
94	राजीव लुहा	राजीव लुहा
95	गजान आड	...
96	विनायक लुहा	विनायक
97	अश्वतथ लुहा	...
98	गणेश लुहा	गणेश
99	प्रमोद लुहा	प्रमोद
100	अजित लुहा	अजित
101	अमर लुहा	अमर
102	अमर लुहा	अमर
103	अमर लुहा	अमर
104	अमर लुहा	अमर
105	अमर लुहा	अमर
106	अमर लुहा	अमर
107	अमर लुहा	अमर
108	अमर लुहा	अमर
109	अमर लुहा	अमर
110	अमर लुहा	अमर
111	अमर लुहा	अमर
112	अमर लुहा	अमर
113	अमर लुहा	अमर
114	अमर लुहा	अमर
115	अमर लुहा	अमर
116	अमर लुहा	अमर
117	अमर लुहा	अमर
118	अमर लुहा	अमर
119	अमर लुहा	अमर
120	अमर लुहा	अमर
121	अमर लुहा	अमर
122	अमर लुहा	अमर
123	अमर लुहा	अमर
124	अमर लुहा	अमर
125	अमर लुहा	अमर
126	अमर लुहा	अमर
127	अमर लुहा	अमर
128	अमर लुहा	अमर
129	अमर लुहा	अमर
130	अमर लुहा	अमर
131	अमर लुहा	अमर
132	अमर लुहा	अमर
133	अमर लुहा	अमर
134	अमर लुहा	अमर
135	अमर लुहा	अमर
136	अमर लुहा	अमर
137	अमर लुहा	अमर
138	अमर लुहा	अमर
139	अमर लुहा	अमर
140	अमर लुहा	अमर
141	अमर लुहा	अमर
142	अमर लुहा	अमर
143	अमर लुहा	अमर
144	अमर लुहा	अमर
145	अमर लुहा	अमर
146	अमर लुहा	अमर
147	अमर लुहा	अमर
148	अमर लुहा	अमर
149	अमर लुहा	अमर
150	अमर लुहा	अमर

डिल्ली की गाँवपालिका र गल डिमचुली मन्डी समितेज फ्रीली
 विच डिल्ली की गाँवपालिका र गल डिमचुली मन्डी समितेज फ्रीली
 समितेज फ्रीली (अध्ययन अरु सन्देश) अनुवाद तथा लेख
 समितेज फ्रीली र स्थानमा सम्भावना अध्ययनका
 लागि आवश्यक विभिन्न विषयमा हलफाल गर्ने निर्णय
 पारित गरियो।

स्थान :- मधेश

दिनांक :- २०७६/०६/१३

वडा नं. ५ का तर्फबाट
 तपशिल

- १) श्री हरिदत्त पन्त (वडा सदस्य)
- २) श्री सुरेन्द्र का. बोहरा (वडा सचिव)
- ३) श्री इ.के. का. का. (प्रविधिक सहायक)
- ४) श्री राज.के. नेगी (का.स तथा सचिव)
- ५) श्री केशव राज पन्त (का.स)
- ६) श्री मधेश राज पन्त

डिमचुली मन्डी समितेज फ्रीली लीको तर्फबाट

- १) श्री विरुना धामी (कार्यकारी निर्देशक कृषि क्षेत्र)
- २) श्री सुदिव ज्ञवली (जियोग्राफिक इन्फोमेशन)
- ३) श्री इश्वर पन्त (इन्जीनियर)
- ४) श्री सुवान सिंह धामी (सामाजिक अध्ययन कर्ता)
- ५) श्री देवेन्द्र का. धामी (सामाजिक सहजकर्ता)

डिलासैनी गाउँपालिका र यस प्रिसिपुला मन्त्री समितिसँग प्र.लि.
विषय डिलासैनी गाउँपालिकाको केन्द्र रहने स्थानको सम्भाव्यता
अध्ययनको लागि भएको सम्झौता अनुसार तयदिले वर्गजिसको
मिति र स्थानमा सम्भाव्यता अध्ययनको लागि आवश्यक विभिन्न
विषयमा इलफत गरियो।

मिति: २०७६.०६.१२

स्थान: दक्षिण नया कार्यालय नौकुलेश्वर.

उपस्थिति

१	श्री बलवहाङ्ग माल	(द.ने. वडा अध्यक्ष)
२	१) " दामसिंह माल	(वडा सचिव)
३	२) " अमर नाथ	(सदस्य)
	३) " कविश नाथ	
४	४) " शशिनाथ	
५	५) " पुष्कर माल	
६	६) " विस्वा शायी	(कार्यकारी निदेशक) कन्सल्टेन्ट
७	७) " प्रदीप जाबली	(जिपाम्याप्रेस इजलीयर)
८	८) " इश्वर पन्त	(इन्फोमिय)
९	९) " अमानसिंह थापा	(सामाजिक कार्यकर्ता)
१०	१०) " देवकृष्ण थापा	(कार्यकारी सा.पी.)
११	११) " देवनाथ सिंह माल	(द.ने. वडा कार्या)
१२	१२) " कुमार लुहार	(वडा सदस्य)

6 नं. वडा कार्यालय

Date
Page

2015 2/08/192

डिप्टी कमिश्नर (गाउँपालिका) र गाउँ प्रिभचुला माली समितिको
गोपनीय विषय डिप्टी कमिश्नर (गाउँपालिका)को कार्यालय र हुने स्थानको
सम्भाव्यता/बाह्यगतको लागि भएको सम्झौता/सुझाव
तयारोक्त समितिमा गित र स्थानमा सम्भाव्यता
अध्ययनका लागि आवश्यक विभिन्न विषयमा हस्तिले
धारियो । स्थान - ७ नं. वडा कार्यालय

6 नं वडा कार्यालयको तर्फबाट

तयारोक्त

- 1) श्री प्रेम सिंह थापा (वडा अध्यक्ष)
- 2) " दुर्गा सिंह थापा
- 3) " कृष्ण व. थापा
- 4) " जयक महादुर थापा (वि.क.स. अध्यक्ष)
- 5) " तारा सिंह थापा
- 6) " लोभा सिंह थापा
- 7) " राजेश्वर व. र. (वडा सचिव)
- 8) " कामान महादुर थापा (प्र.स.)
- 9) " अमर सिंह काको
- 10) " दान सिंह थापा (शिष्टक)
- 11) " महेन्द्र व. थापा
- 12) " कामान सिंह थापा
- 13) " केदार सिंह थापा
- 14) " रघुविह सिंह थापा
- 15) " रत्न सिंह थापा
- 16) " सुन्दर सिंह थापा
- 17) " कृष्ण व. थापा
- 18) " माहाव व. थापा
- 19) " सुरज व. थापा
- 20) " लक्ष्मण व. थापा
- 21) " लक्ष्मण थापा
- 22) " चन्द्र सिंह थापा
- 23) " हनु व. थापा (का. वि.)
- 24) " नरेश थापा
- 25) " नरेश माला
- 26) " लक्ष्मण व. थापा

अनुसुची ३ :सर्वेमा लिएका केहि तस्बिरहरु

धन्यवाद !!!